Nr 7 27e jaargang

kuifje

12 F ● NEDERLAND 80 ct ● HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR

HOERA !

ALEX

is weer bij ons !

●

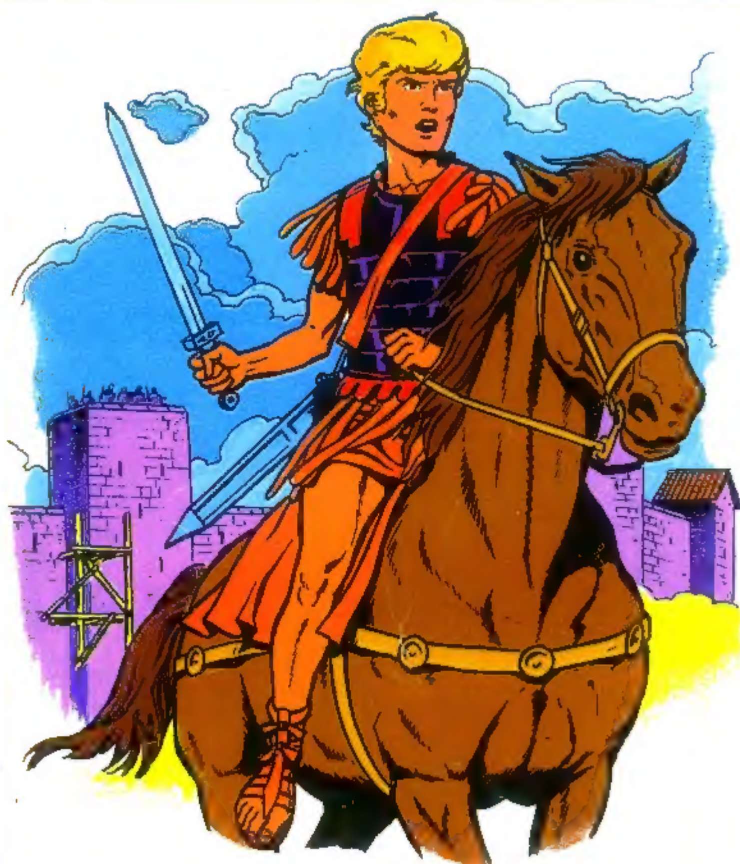
KORRIGAN

volslagen crazy... over 8 blz !

●

DE KOENE RIDDER

van blz. 18 tot 21

En ook nog onze luchtvaartkroniek : VLIEGTUIGEN VAN GISTEREN EN VAN HEDEN

●

Het laatste snufje inzake PLATEN

●

Een dossier voor de fijnproevers

EN

ONS STRIP-WOORDENBOEK - ROODOOG - DOMMEL - MICHEL VAILLANT - BRUNO BRAZIL - BLAKE EN MORTIMER - LUC ORIENT - ROBIN HOED - BERNARD PRINCE - BENJAMIN en nog véél meer !

15-2-72

DE TOESTAND

BERNARD PRINCE — BLZ. 4

Op de koffieplantage van de Morels zal niet veel geoogst worden, want de arbeiders en zelfs twee zonen van de baas, Jo en Yves, zijn naar de bergen getrokken om daar smaragden te zoeken. Bernard Prince en zijn vrienden die weer eens het naadje van de kous willen weten, gaan ook naar de bergen. Het wordt een gevaarlijke tocht temeer daar Tuxedo, een zwervende bandiet, op de loer ligt.
Onze vrienden steken met een vlot over de Marayali, maar ze zijn niet alleen...

BLAKE EN MORTIMER — BLZ. 23

Boven Japan werden luchtrampen veroorzaakt door wat enkele piloten « een vliegende draak » hebben genoemd. In werkelijkheid gaat het om een robot die ontsnapt is aan de controle van zijn uitvinder en constructeur, prof. Sato. Deze laatste heeft de hulp ingeroepen van Mortimer maar werd verraden door een van zijn medewerkers...

MICHEL VAILLANT — BLZ. 7

Michel Vaillant heeft nog geen enkel puntje voor de titel van wereldkampioen kunnen winnen. Monaco werd een grote teleurstelling. Nu blijven nog de grote prijs van België en een trofee op het circuit van Zandvoort...

BRUNO BRAZIL — BLZ. 24

Bruno Brazil en de gangsters staan nu oog in oog. Inspecteur Scott heeft een dubbele rol gespeeld: hij stond in dienst van de gangsters die terreur zaaiden in Sacramento. Scott kan ten slotte overmeesterd worden, maar hij is totaal de kluts kwijt...

DE KOENE RIDDER — BLZ. 18

De Koene Ridder heeft Constantinopel ongemerkt kunnen verlaten, maar de tocht is nog lang niet ten einde en de Zwarte Prins geeft de strijd niet op. Hij tracht zelfs een nomadenstam op zijn hand te krijgen.

LUC ORIENT — BLZ. 42

Er werden wat men zou kunnen noemen « super-baby's » geboren. Kleine kinderen met een geweldige spierkracht. Hugo Kala vermoedt dat er een misdadige hand in het spel is en wil de misdadigers ontmaskeren. Hij komt daardoor op het spoor van professor Mosca, de man die op het Medisch Congres op een nogal verdachte wijze over die « baby's » sprak. Mosca wordt het slachtoffer van een overval. Luc Oriënt was getuige van die overval...

15-2-72

Het weekblad « KUIFJE » Lombard Uitgaven
P.H. Spaaklaan 1-11 - 1070-Brussel. — Prk. 1909.16
Uitgever : Raymond LEBLANC, ls. Gerardlaan 9, 1160-Brussel.
Directeur : Guy LEBLANC.
Redactie : GREG - H. LIESSE - D. PHILIPPART
Heliodruk : N.V. PERIODICA
KUIFJE-NEDERLAND
Redactie, Advertenties en Administratie : Weekedities N.V.
Postbus 10318 Amsterdam — Tel. (20) 23 46 94 — Postgiro 37.43.17

HIER KAN MEN KUIFJE KRIJGEN IN HET BUITENLAND

Frankrijk : DARGAUD S.A., 12 r. Blaise Pascal, 92 - Neuilly s/S.
Zwitserland : INTERPRESS S.A., 16 r. Beausejour, 1.000 Lausanne
Canada : LES MESSAGERIES, 8320 de Lorraine, Anjou 437, Québec.

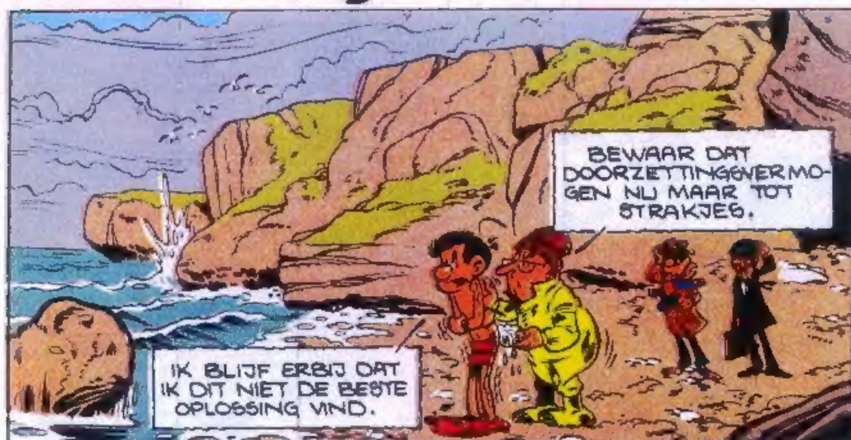
ABONNEMENTEN	België	Nederland	Buitenland
3 maanden	160 F	f 8,35	190 BF
6 maanden	300 F	—	360 BF
1 jaar	590 F	f 33,40	700 BF
2 jaar	1.150 F	—	1.370 BF

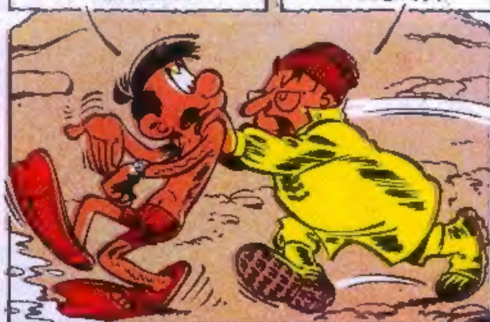
* **Advertenties voor België : Tel. 02/22.56.00**
Advertenties voor Nederland : KUIFJE-NEDERLAND.

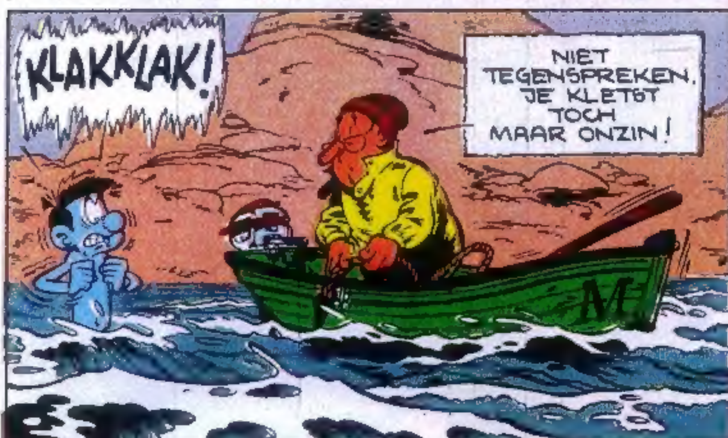

benjamin

HACHEL-

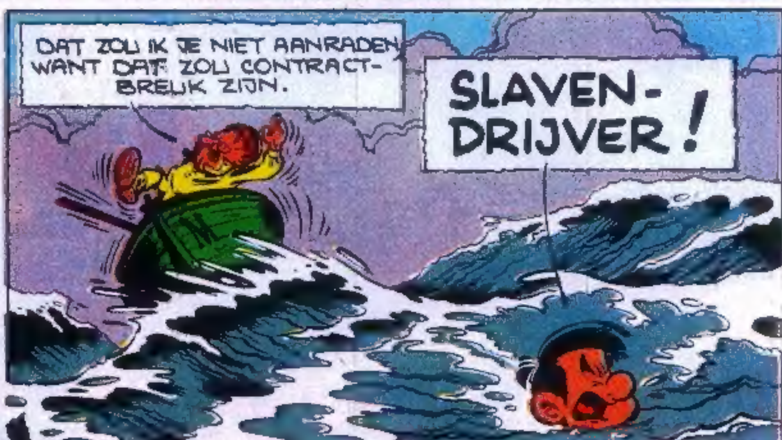

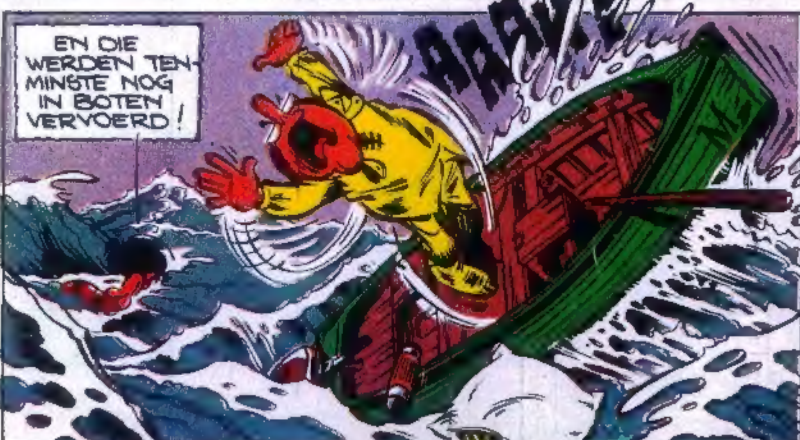

BERNARD PRINCE

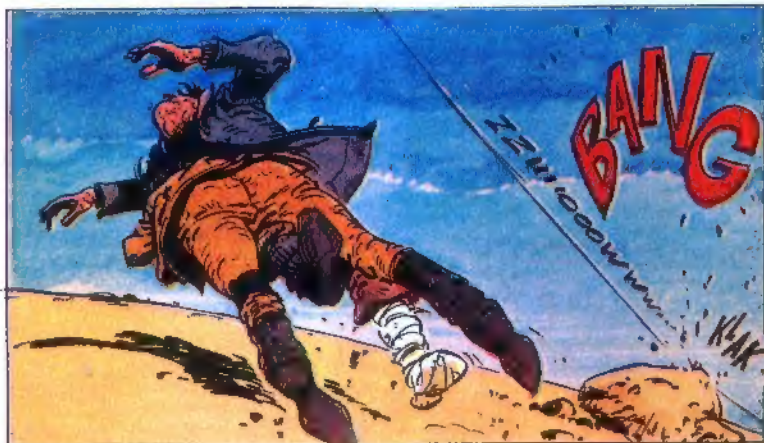
HERMANN
GREG

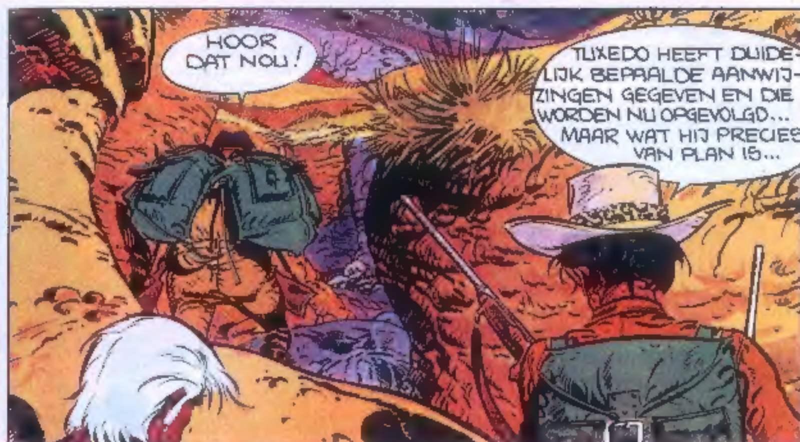

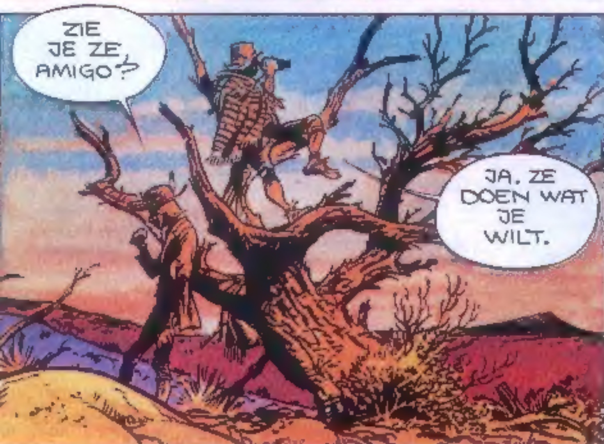

wordt vervolgd

DOMMEL

DUPA

?

KIJK EENS, EEN HONDSE TOESPRAAK.

BESTE VRIENDEN, HET IS TIJD OM VAN DE HOND TE DOEN SPREKEN!

WIJ MOETEN NIET MEER SLAAFS OP VASTE TIJDEN NAAR BUITEN WANDELEN OM BEPAALDE BEHOEFTEN TE DOEN, ENKEL EN ALLEEN OMDAT DE MENS ZICH ONZE MEESTER WAANT!

WE MOETEN ONS VERZETTEN TEGEN DE MENSELIJKE ONDERDRUKKING.

ZIJ LEZEN TWIJFELACHTIGE BERICHTEN BIJVOORBEELD IN DE KRONIEK BETREFFENDE OVERREDEN HONDEN. DAT HEB IK ZELF GEZIEN...

EN ZE STOPPEN ONS IN STINKENDE, DONKERE HOKKEN. DAT IS EEN MEER DAN BEESTACHTIGE BEHANDELING.

MISSCHIEN WAS HET AL TE KRAS...

MICHEL VAILLANT

J.GRATON

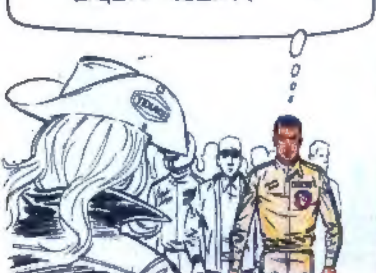

MICHEL DENKT NOG STEEDS AAN ANDERSEN, DIE JONGE RIJDER DIE NOG STEEDS MET DE DOOD WORSTELT IN MONACO. MICHEL IS GEWEND GERAAKT AAN ONGELUKKEN BIJ WEDSTRIJDEN DIE MAAR AL TE VAAK MENSENLEVENS EISEN. HET IS DE TRAGIEK VAN DEZE SPORT EN VAN ZIJN BEOEFENAARS. MAAR TOCH LIGT HET BIJ ANDERSEN ANDERS. HET WAS ZIJN TWEEDE WEDSTRIJD EN MISSCHIEN WEL ZIJN LAATSTE. EN DIT KAN MICHEL MAAR HEEL MOEILIJK VERKROPPEN!

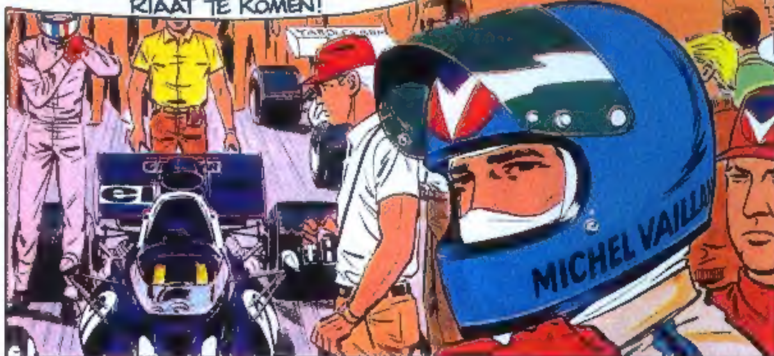

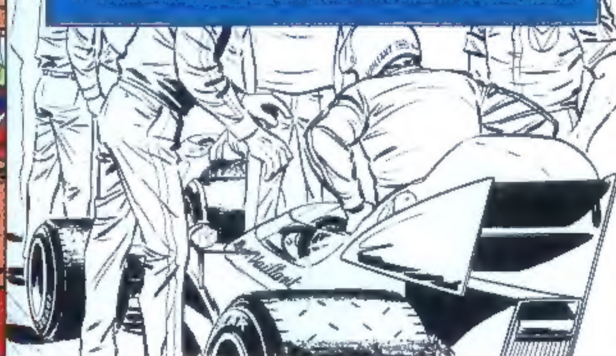

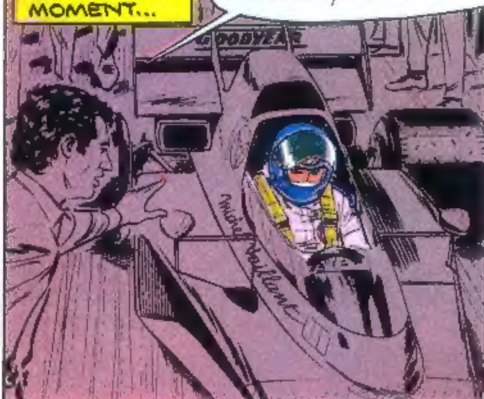

SLA OM

HALLO HALLO! START OVER VIJF MINUTEN! MAURICE BROWET WORDT VERZOCHT OP HET SECRETARIAAT TE KOMEN!
DE STEM UIT DE LUIDSPREKERS ONDERBREEKT MICHEL'S NEGATIEVE GEDACHTEN.
MICHEL VAILLANT

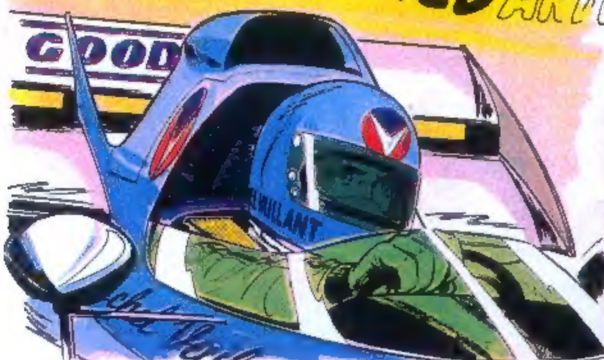

HIJ NEEMT OPNIEUW PLAATS IN ZIJN WAGEN. VEEL VECHTLUST HEEFT HIJ NIET...

EN OP DAT MOMENT...
MICHEL, MICHEL!

MICHEL, IK HEB ZOJUIST EEN TELEFOONTJE GEHAD UIT MONACO! ANDERSEN IS GERED! HIJ HERSTELT ZICH VEEL BETER ALS MEN VOOR MOGELIJK HAD GEHOUDEN!

MAAR GOD, HOOR JE ME DAN NIET? IK VERTEL JE GEEN SPROOKJE!

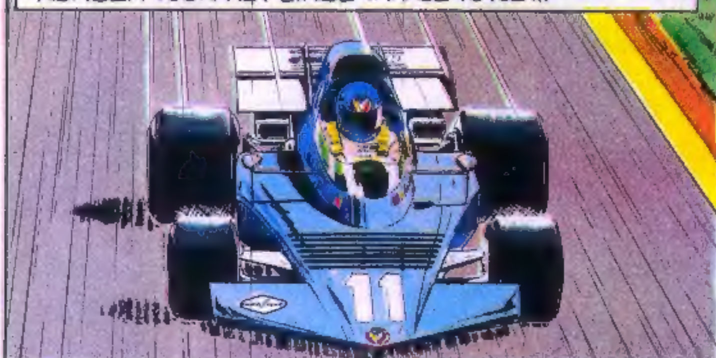

ANDERSEN IS GERED ANDERS
VAILLANT

SEN IS GERED AND

EEN MOMENT WORDT HET ZICHT HEM ONTNOMEN DOOR TRANEN VAN VREUGDE. MICHEL HEEFT EEN UITSTEKENDE START, LIGT IN VIERDE POSITIE EN WERKT ZICH DAN NAAR DE KOP. HIJ BEHEERST DE STRIJD VOLLEDIG.

ELKE KEER WORDT DE KAMPIOEN TOEGEJUICHT DOOR HET PUBLIEK. HIJ IS WEER, ZOALS ALTIJD HET GEVAL GEWEEST IS, DE BESTE RIJDER IN HET VELD...
Ets. MASSANGE-NOÉ
MEUBLES DE JARDIN
Ohain
SPORTMOTE
VOOOW

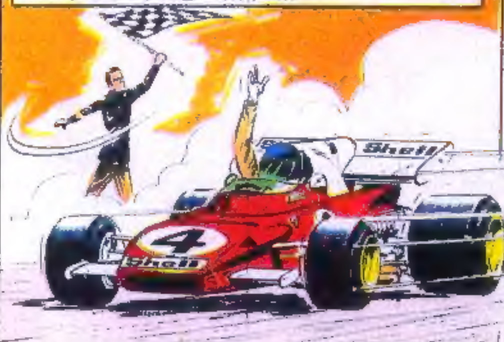

IN DE PIT BEGINT EEN GLIMLACH DOOR TE BREKEN OP DE GEZICHTEN.

MAAR HET IS WARM IN NIJVEL, ERG WARM! HET KOELSYSTEEM WERKT MET MOEITE ... EN VIER RONDEN VOOR HET EINDE VAN DE RACE...
11

..HEEFT MICHEL OPEENS EEN OVERVERHITTE MOTOR...
VRO

HALLO, HALLO, MICHEL VAILLANT HEEFT OP MOETEN GEVEN!
AAAHHOOOHHHH
OOH NEE!

IEDEREEN IS TELEURGESTELD. IN DE VAILLANTE-PIT IS IEDEREEN DIEP ONTMOEDIGD...
11

GELUKKIG EINDIGT STEVE WARSON OP EEN MOOIE VIERDE PLAATS, TERWIJL DE BELG JACKY ICKX DE RACE WINT...
Shell
4

MICHEL ZIT DIEP IN DE PUT. HIJ VOELT HOE DE MENSEN IRONISCHE BLIKKEN OP HEM RICHTEN. ALLEEN ZIJN VRIEND EDOUARD SEIDLER, HOOFDREDACTEUR VAN EEN SPORTBLAD MOEDIGT HEM AAN...
GEEF DE MOED NIET OP, MICHEL. LAAT ZE MAAR KLETSEN. DE MENSEN ZIJN ALTIJD JALOERS GEWEEST OP JOUW SUCCESSEN EN NU HEBBEN ZE LEEDVERMAAK OVER JE TEGENSLAGEN. MAAR JE ZULT WEER WINNEN, MICHEL. IK ZAL EEN FIJN ARTIKEL OVER JE SCHRIJVEN.
31

SLA OM

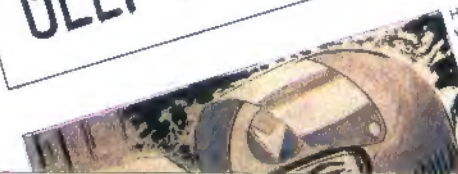

SPORTBLAD 2001

GEEF DE MOED NIET OP, MICHEL!

door Edouard SEIDLER

Hallo! Hoe gaat het? Over enkele ogenblikken
wordt het startsein gegeven. Ik heb dus niet vee
tijd, iets tot jullie te zeggen... Alleen maar dat
al tien jaar aan autoraces meedoe, dat mijn va
Henri Vaillant is, de beroemde Franse const
teur. Maar het hersenwerk in de fabriek w
gedaan door Jean-Pierre... Die tevens onze
strijd-directeur is; met hem moet je du
vriendjes blijven! Nee ik ben niet ge
zelfs niet verloofd... Mijn werk eist te
neemt me volledig in beslag. En
... het enige meisje dat me i
... zijn met een cou
... werp

de TOP

sta ik er redelijk goed
... plaats te dank
Alle coureurs

autowereld

CONTACT

door Gerard CROMBAC

MICHEL VAILLANT : ZAL TERUGKOMEN

Een van de meest opmerkelijke successen uit de laatste jaren is ontegenzeglijk de Ford-formule, die in Engeland werd 'uitgevonden' om dienst te doen als leswagen bij het nemen van race-lessen en die bijgevolg aan de volgende eisen moest voldoen: stevigheid, duurzaamheid en zuinigheid.

Sindsdien hebben deze wagens een snelle ontwikkeling doorgemaakt en ze worden thans in de gehele wereld erkend als de ideale race-formule voor beginners die er ernstig over denken, carrière te maken in de automobielsport.
De Ford-formule is bestemd voor monocoque-wagens uitgerust met een Ford Cortina GT (of Capri GT) motor van 1,6 liter. Veranderingen en verbeteringen zijn in zeer beperkte mate toegestaan en deze snelheidsmonsters moeten rijden op gewone radiaal- of diagonaal-banden.
Het doel van de Ford-formule is: te komen tot fel betwiste races tegen redelijke prijzen tussen wagens en motoren met gelijke kansen, zodat de belangstelling vooral gericht is op rijvaardigheid.

De Ford-formule-races zijn bestemd voor monocoque-wagens met Ford Cortina Bourgoignie-, Tim Schenken-, Emmerson Fittipaldi- en Gerry Birrell-motoren. In 1970 heeft deze formule belangrijke financiële bijdragen genoten.
De Johnson Euro-Trophy vertegenwoordigt het belangrijkste Europese kampioenschap; hiervoor worden wedstrijden gehouden in 8 landen, waaronder België

SPORT · SPORT · SPORT

Rue Saint-Lau...
1000 BRU...
Téléphone :

Doe je best, Michel !

door JORIS JACOBS

De coureur besluit zijn laatste reserves aan te spreken: Hij heeft er genoeg van steeds maar door die Vaillante op de hielen te worden gezeten! Daar komt de laatste bocht voor de Source; met een vaartje van 210 km per uur grijpt de rechterhand van beide coureurs in één en hetzelfde gebaar naar de versnelling om terug te schakelen, dubbele ontkoppeling: in zijn derde. Dubbele ontkoppeling: in zijn tweede. In de bocht heeft de Leader nog maar

– Welnu beste kerel, je wensen zullen worden vervuld! Want wat jij nu vandaag in je voelt, dat ken ik al heel lang. Het is slechts een episode...
– Nee het is het voorlaatste hoofdstuk...
Plotseling keert Jean-Pierre Vaillant zich om en loopt terug naar zijn pits.
Michel, die hem zijdelings nakijkt, ziet dat hij langzaam maar zeker zijn zelfvertrouwen terugvindt... en hij haalt opgelucht adem. Hij realiseert zich dat Jean-Pierre zijn koelbloedigheid heeft herwonnen en daardoor weer tot alles in staat is - als hij hem met zijn gewone stem hoort zeggen:
– Goed... eerst deze race tot een goed einde brengen... Hoe ver is Steve met de Porsches? ...

vereren?
Maar als de twee
aankomen, is er ni
maar een lege auto,
Als Jean-Pierre zie
machteloosheid er
die door hem ont
krijgt hij het te k
feit dat men zijn
om de minachti
handeld heeft. Al
van zijn broer ve
hij dat zijn zelfbe
en dat de dam
uitbarstingen van
zelden voorkom
indruk op hem.

ROBIN HOED

TURK
DEGROOT

Onze geheime agenten zeiden het allemaal. Meer dan de helft van de lezers van Kuifje zouden graag eens iets lezen over de geheimen van de zwarte groeven. Ondanks de steeds grotere plaats, die de televisie op alle gebieden inneemt, gaan lezen en platen kennelijk nog altijd goed samen. Charlie Brown, de kleine held uit de Peanuts heeft eens gezegd dat een flesje limonade en een warm worstje niet hetzelfde smaakten als er geen baseball-wedstrijd aan de andere kant te zien was. (Charlie Brown is Amerikaan).

Het lezen van een goede strip schijnt dus uitstekend samen te gaan met het luisteren naar een goede plaat. Volkomen onafhankelijk zullen wij voortaan enkele aanwijzingen geven betreffende de nieuwe klanken van het ogenblik en we zullen je ook waarschuwen als er moeilijkheden te verwachten zijn. Tom Goldschmidt is deze week onze gids in de wereld van 33 en andere toeren.

rond met 33 toeren ...en andere !

REDBONE : THE WITCH QUEEN OF NEW ORLEANS

Indianen (uit Amerika), die succes willen oogsten op het al druk bezochte gebied van de rock, wat moeten die doen? Indiaanse rock spelen!
Het spelen: eenvoudige, ritmische thema's, een gitaar met een wat doffe klank, slagwerk, dat even opwindend is als een oorlogstamtam, zo nu en dan een Siouxkreet... Een uitstekende achtergrond voor het lezen van «Roodoog», grappig en vrolijk.
(Epic 64709)

WEATHER REPORT

Geheimzinnige en betoverende free-jazz: geen lawaai, geen oorverdovend slagwerk en geen gillende saxofoons.

Geen melodie in de klassieke betekenis van het woord, maar een reeks muzikale zinnen, die zacht in elkaar overgaan en tenslotte als iets nieuws te voorschijn komen. Het doen denken aan beelden met veel kleuren, die langzaam in elkaar overvloeien.
(CBS S 64521)

BUDGIE

Black Sabbath is er weer! En als hij het zelf niet is, is het toch wel een broertje van hem. Deze twee Engelse popgroepen lijken sterk op elkaar. De stemmen zijn eentonig, het slagwerk zwaar en bijna even droevig regelmatig als een pneumatische hamer, de gitaar-soli zijn langgerekt en verward en de versterkers zijn overdreven luid afgesteld. Het etiket «heavy» is een goede verontschuldiging voor afschrikwekkendheden. En zeg vooral niet dat deze simplistische muziek inhaakt op de traditie van «de oude rock». De rock-zangers van zo'n tien jaar geleden vermaakten zich enorm. Budgie, Black Sabbath en hun gelijken geven de machtige indruk van diepe verveling.
(MCA Maps 4959)

URIAH HEEP : LOOK AT YOURSELF

Zij noemen zichzelf ook «heavy», maar wat een verschil. Uitstekend verzorgde stemmen, indrukwekkende soli en soms een hoge, snerpende geluiden, ergens tussen belcanto en een kreet van afschuw.
(BRONZE ILPS 9169)

JOHAN VERMINNEN

Na de eerste zinnen grijpt de bittere humor van deze Vlaming je bij de keel, of hij nu wijst op de lelijkheid van autowegen, het krankzinnige van een groot bal of de dood van veel idealen. Hij gebruikt allerlei vormen, van elektrische gitaren tot een verscheurende accordeon om tot een verbazingwekkend rijke muziek te komen.
(BIRAM 6450 903)

BACH, MOZART, ENZ... GREATEST HITS

Bach's Greatest Hits. De grootste successen van Bach. Een titel, waar de liefhebbers van klassieke muziek zeker van griezelen. Maar toch is deze reeks bestemd voor die liefhebbers. Men heeft juist getracht om de minder grote kenners van klassieke muziek over te halen eens een keertje te luisteren naar de grote werken van een beroemde componist uit het verleden. De catalogus brengt werken van Bach, Mozart, Brahms, Chopin, Liszt, Wagner, Tsjaikovsky, Dvorak, Grieg, Strauss, Rimsky-Korsakov, Mendelssohn en Rossini. De beroemdheid, die schittert door afwezigheid, is Beethoven.
Twee belangrijke punten voor de jeugd: interessante gegevens over de muziek en de componist op de achterzijde van de hoes en een vrij lage prijs voor een 33 toeren plaat.
De aanwezigheid van sterren als Leonard Bernstein, André Kostelanetz, George Szell en Eugène Ormandy bewijst wel, dat er grote middelen gebruikt zijn voor een reeks, die slechts een klein budget vereist.
(CBS Harmony, Série 30000).

ROODOOG

GORDON BESS

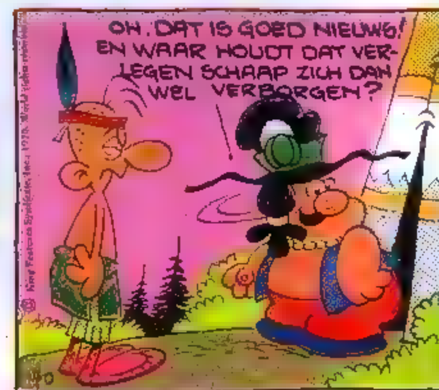

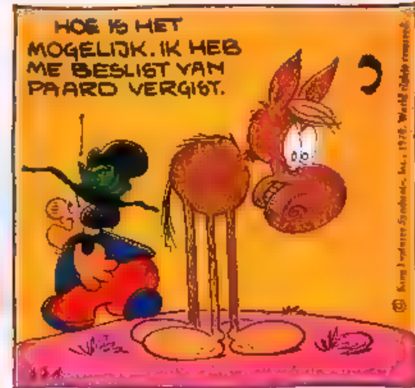

IEDEREEN DENKT DAT IK EEN LAFAARD BEN!

NOU, DAAR ZAL IK EENS SNEL IETS AAN DOEN.
IK ZAL DE GRENZEN VAN HET HELDENDOM VERLEGGEN. IK...

ZEG, PAP, WEET JE DAT KRULTEEN BELOOFD HEEFT OM IN HET DONKER TE ZULLEN SLAPEN ZONDER NACHTPITJE TE LATEN BRANDEN!
GORDON BESS

KATAKLOP, HIER!
JAKKES, AL MIJN LISTEN OM AAN DIE VELDSLAG TE ONTSNAPPEN ZIJN MISLUKT. ER ZAL NIETS ANDERS OPZITTEN DAN MAAR TE GAAN.

TEN AANVAL!
GORDON BESS

HELA!

HOE IS HET MOGELIJK. IK HEB ME BESLIST VAN PAARD VERGIST.

SLEPENDE SLOF, KIJK UIT!

ZOMETEEN VAL JE NOG MET DIE HELE VRACHT. GELUKKIG BEN IK ER OOK NOG!

IETS MEER NAAR RECHTS... ZO JA... STAP OVER DIE TAK HEEN... LOOP MAAR DOOR...

STEEK JE TONG UIT... JUIST JA, TWEE ASPIRIENTJES EN EEN GROG.

VOLGENDE PATIENT!

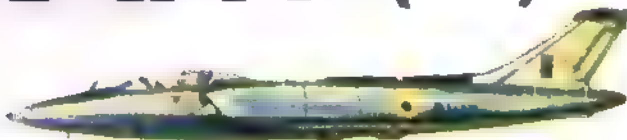
AHA, JIJ BENT ZEKER EEN NIEUWELING HIER?
INDERDAAD
GORDON BESS

HAAL JE PORTEFEUILLE MAAR TE VOORSCHIJN!

LUCHTVAART (IV)*

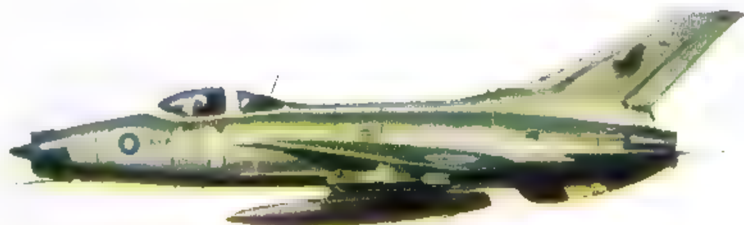
North American F-51 « Mustang » (U.S.A.)
S : 11,28 m L : 9,84 m H : 4,17 m T.SN : 720 km/u

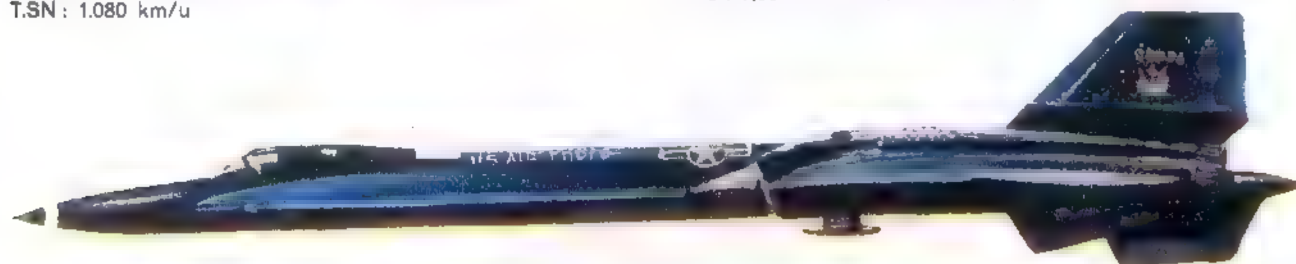
Hal HF-24 « Marut » (India)
S : 9,01 m L : 15,74 H : 4 m G : 6.125 kg
T.SN : 1.012 km/u

Mc Donnel Douglas A-4 M « Skyhawk » (U.S.A.)
S : 8,38 m L : 12,27 m H : 4,57 m G : 4.808 kg
T.SN : 1.080 km/u

Mig-21 « Fishbed » (U.S.S.R.)
S : 7,63 m L : 14,32 m H : 4,42 m T.SN : 2.125 km/u

Lockheed YF - 12 A (U.S.A.)
S : 15,85 m L : 29,55 m T.SN : 3.702 km/u

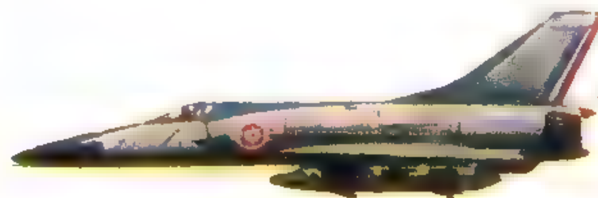
Dassault « Super Mystère » (Frankrijk)

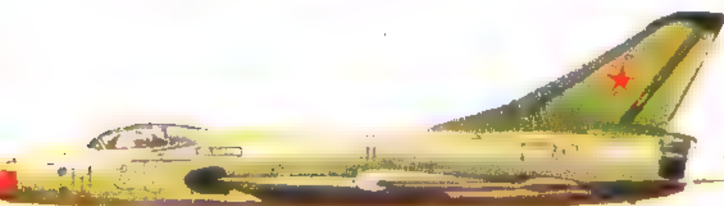
Dassault « Mirage F-1 » (Frankrijk)
S : 8,40 m L : 15 m H : 4,50 m G : 7.400 kg
T.SN : 2.335 km/u

Saab JA 37 « Viggen » (Zweden)
S : 10,60 m L : 15,45 m H : 5,60 m T.SN : 2.400 km/u

Dassault « Mirage 5 » (Frankrijk)
S : 8,22 m L : 15,55 m H : 4,25 m
G : 6.600 kg T.SN : 2.230 km/u

Sukhoi SU-7 « Fitter » (U.S.S.R.)
S : 9,50 m L : 17 m H : 4,70 m T.SN : 2.125 km/u

Yakovlev « Freehand » (U.S.S.R.)

*Zie Kuifje nrs 4, 5, [illegible]

DOCUMENT

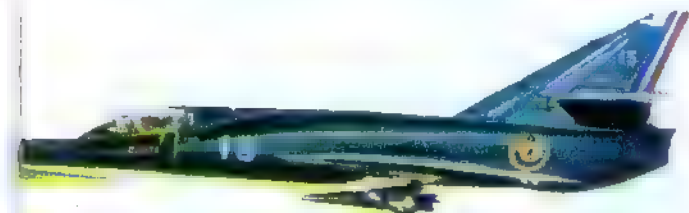

Mig-23 « Foxbat » (U.S.S.R.)
S: 12,50 m L: 21,33 m T.SN: 3.380 km/u

Saab J 29 (Zweden)
S: 11 m L: 10,12 m
H: 3,70 m T.SN: 1.062 km/u

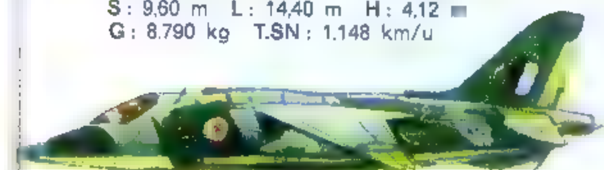
SP = spanwijdte
L = lengte
H = hoogte
G = leeggewicht
T.SN = topsnelheid

Dassault « Etendard IV » (Frankrijk)
S: 9,60 m L: 14,40 m H: 4,12 m
G: 8.790 kg T.SN: 1.148 km/u

Helwan HA-300 (Egyptische Luchtmacht)

Hawker Siddeley « Harrier » (G.B.)
S: 7,70 m L: 13,91 m H: 3,43 m G: 6.146 kg
T.SN: 1.160 km/u

Hawker « Sea Hawk » (G.B.)
S: 11,90 m L: 12,10 m
H: 2,64 m T.SN: 965 km/u

Mikoyan « Flogger » (U.S.S.R.)

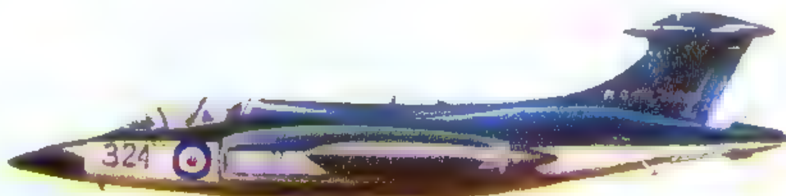
General Dynamics FB-111 A (U.S.A.)
S: 21,34 m (max) 10,34 (min) L: 22,40 m H: 5,22 m
T.SN: 2.334 km/u

LTV A-7A « Corsair II » (U.S.A.)
S: 11,80 m L: 14,07 m H: 4,93 m G: 6.730 kg
T.SN: 1.105 km/u

Saab A [illegible] « Lansen » (Zweden)
S: 12,98 m L: 15,02 m H: 5 m T.SN: 1.127 km/u

Hawker Siddeley « Buccaneer » (G.B.)
S: 13,41 m L: 19,33 m H: 4,95 m T.SN: 1.040 km/u

Yokovlev « Mandrake » (U.S.S.R.)
S: 23,15 m L: 14,63 m T.SN: 902 km/u

Grumman F-14 A « Tomcat » (U.S.A.)
S: 19,54 (max) 10,12 (min) L: 18,86 m H: 4,88
G: 16.330 kg T.SN: 2.655 km/u

Dassault « Mirage G » (Frankrijk)
S: 13 m (max) 7 m (min) L: 16,80 m H: 5,35 m
G: 10.000 kg T.SN: 2.655 km/u

DE KOENE RIDDER

François CRAENHALS

(1) RECHTER. (2) PRINS. (3) GOUVERNEUR VAN EEN BUITENLANDSE PROVINCIE.

aïcha de woestijnroos

OM ZICH TE BESCHERMEN TEGEN EEN NIEUWE AANVAL WORDT UIT DE RIJEN VAN DE JONGERE KOOPLUI EN PELGRIMS EEN LEGERTJE GEVORMD.

ZIJ DIE VAN DE STAM VAN AHMED ZIJN, VORMEN DE ACHTERHOEDE...

ZIJ DIE VAN DE STAM VAN AZIM ZIJN VORMEN DE VOORHOEDE EN VERKENNEN DE WEG...

HET GAAT GOED.. NU WE IN DEZE KARAVAAN OPGENOMEN ZIJN ZULLEN WE DE SCHAT MAKKELIJKER KUNNEN VERVOEREN..

MAAR GA TOCH VERDER MET JE VERHAAL OVER DE PROFEET MOHAMMED EPHOROS.

OH JA.. HET AANVALLENDE WEZEN LIET HEM NIET VEEL TIJD. ZE VIEL HEM OPNIEUW AAN EN PAKTE HEM BEET.

ZE TOONDE HEM EEN VAANDEL EN BEVAL HEM TE SPELLEN. "IK KAN NIET SPELLEN" ANTWOORDDE MOHAMMED DIE NIET KON LEZEN.

"SCHANDE" SCHREEUWDE DE ENGEL.

SCHANDE IN DE NAAM VAN JE HEER DIE DE MENS HEEFT GESCHAPEN, DIE DE MAKER IS VAN AL HET MOOIE OP AARDE.

DIE NACHT DIE ALLE GELOVIGE MOSLIMS ZICH LATER ZOUDEN HERINNEREN IS DE NACHT VAN DE KADIR IN DE MAAND VAN DE RAMADAN. GEDURENDE DRIE JAAR AARZELDE MOHAMMED NOG OMDAT HIJ GELOOFDE DAT DE DJINNS EEN SPEL MET HEM SPEELDEN (1).

DOOR ANGSTEN OVERMAND..

HALT, EPHOROS... HOOR JE DAT RUMOER!

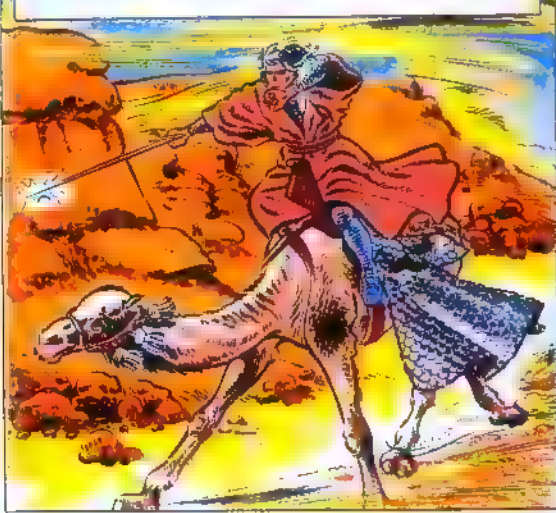
DE ACHTERHOEDE WORDT AANGEVALLEN... IK GA ER HEEN MAAR BLIJF WAAKZAAM.

IS DIT VERSTANDIG, GILBERT?! DE WERKELIJKE AANVAL ZAL OP DE KOP PLAATSVINDEN EN DEZE AANVAL ZAL GELEID WORDEN DOOR NASR-EL-DJINN ZELF.

(1) DEMONEN. KWADE GEESTEN.

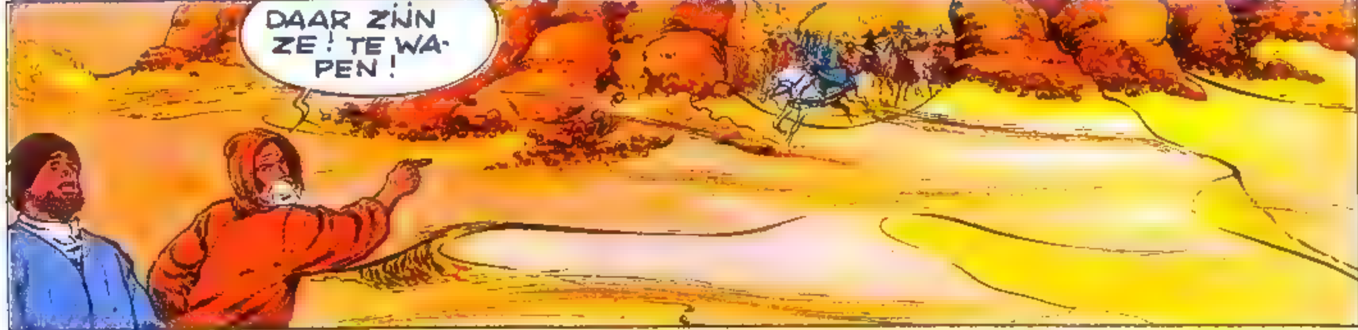
SLA OM

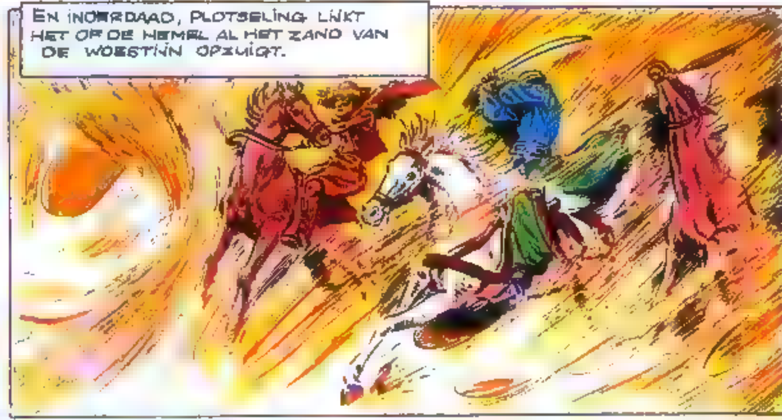

TERWIJL GILBERT NAAR DE ACHTERHOEDE STORMT STEEKT DE WIND UIT HET ZUIDOOSTEN OP.

IRHAT-AHMED.. IK BEN BANG DAT WE IN EEN VAL LOPEN...

JE HEBT ZEKER GELIJK, EPHOROS... MAAR OVER ENKELE OGENBLIKKEN ZAL IEDERE VAL DIE DOOR MENSEN IS UITGEZET WORDEN WEGGEVEEGD DOOR DE ENIGE EN WERKELIJKE HEERSER VAN DE WOESTIJN - DE SIROCCO.

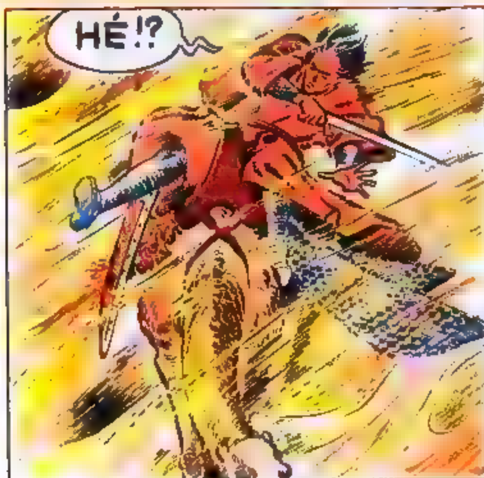

DAAR ZIJN ZE! TE WAPEN!

STEEK DE WAPENS WEG, ZE ZULLEN ONS NIET BEREIKEN...

EN INDERDAAD, PLOTSELING LIJKT HET OF DE HEMEL AL HET ZAND VAN DE WOESTIJN OPZUIGT.

BLIJF BIJ ELKAAR! LEG DE DIEREN OP DE GROND EN MOGE ALLAH ONS GENADIG ZIJN!
9

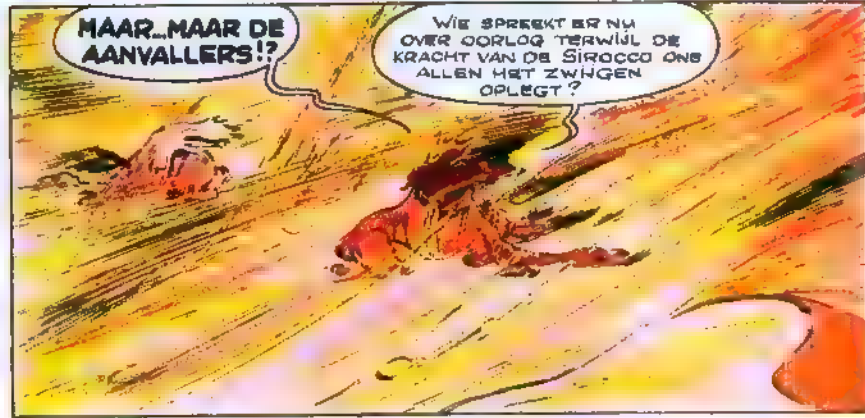

MAAR VERDRAAID WAT BETEKENT DIT! IK, IK ZIE NIETS MEER.

wordt vervolgd

Kapitein Cook geeft de opdracht tot de herstelling van de "Endeavour" die in de Stille Zuidzee werd beschadigd.

De grote ontdekkings-reizigers

Esso biedt je een verzameling reuzenchromo's waarmee je vele spannende avonturen beleeft!

Reis samen met de Vikings naar Amerika, vergezel de Spaanse en Portugese veroveraars tijdens hun heldhaftige avonturen, leef met al deze grote ontdekkingstochten mee, verzamel de reuzenchromo's van de nieuwe reeks "De grote Ontdekkingsreizigers"!

Bij iedere aankoop van 20 liter benzine, ontvangen je ouders in de Esso stations 1 prachtige zelfklevende reuzenchromo, die zijn genummerde plaats heeft in het verzamelalbum "De grote ontdekkingsreizigers"

Spreek er gauw met je ouders over en begin vandaag nog aan je verzameling...

Je verzamelalbum

Méér dan 100 geïllustreerde pagina's en een spannende tekst, geschreven door de grote wereldreiziger Hans-Otto Meissner. Dit unieke album kan je verkrijgen tegen slechts 50 F in de Esso stations.

McCANN-ERICKSON

BLAKE & MORTIMER

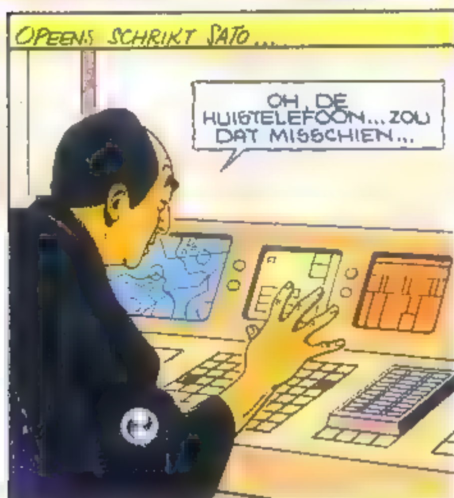
E.P. JACOBS

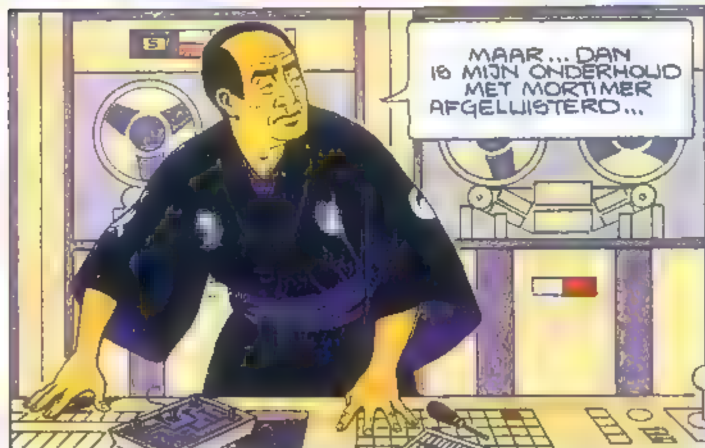

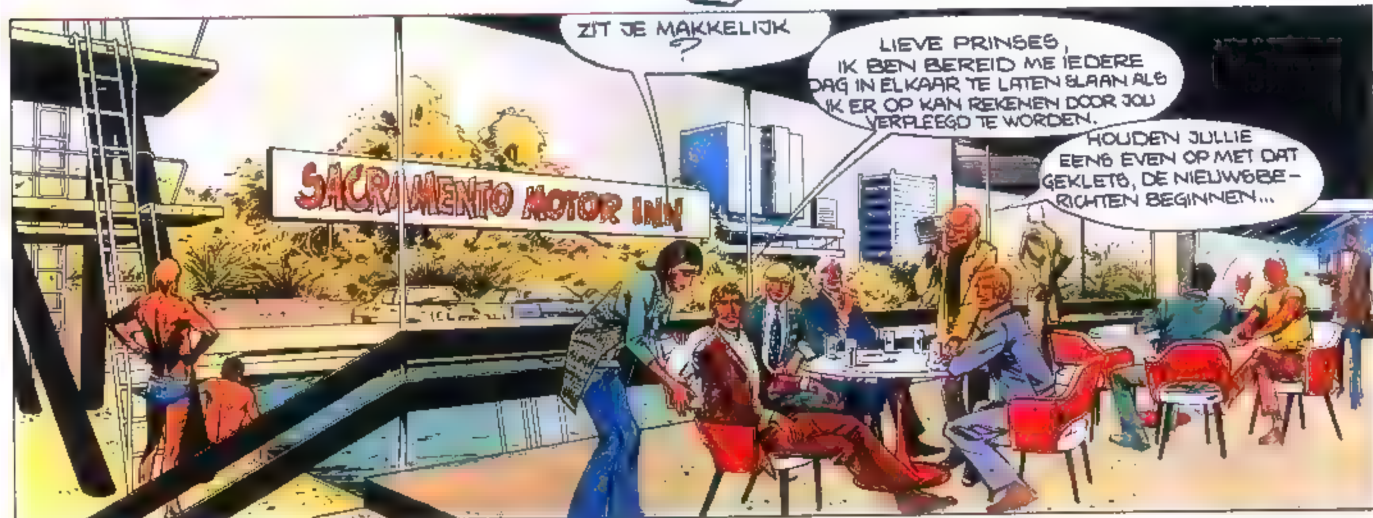

wordt vervolgd

BRUNO BRAZIL

William VANCE
Louis ALBERT

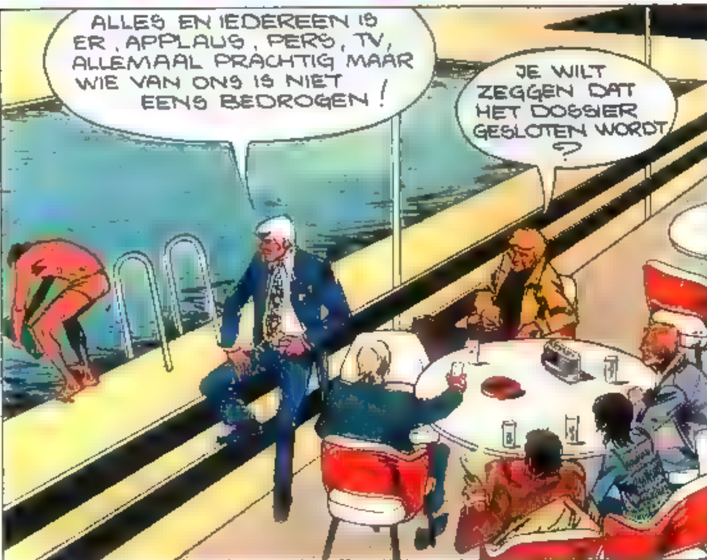

wordt vervolgd

LACHEN MET VICQ

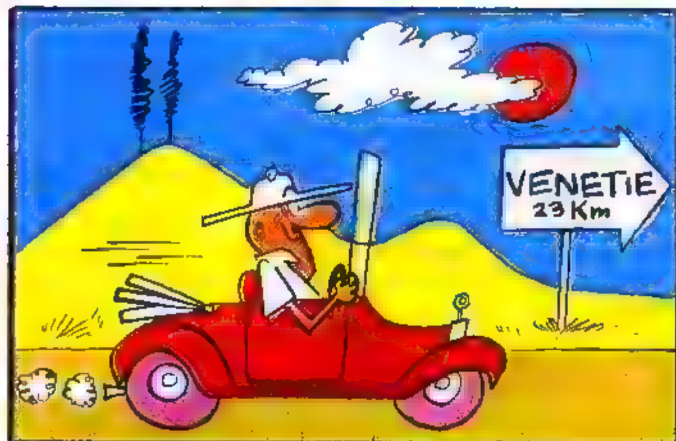
— Gosje! Met termieten weet je ook nooit!...

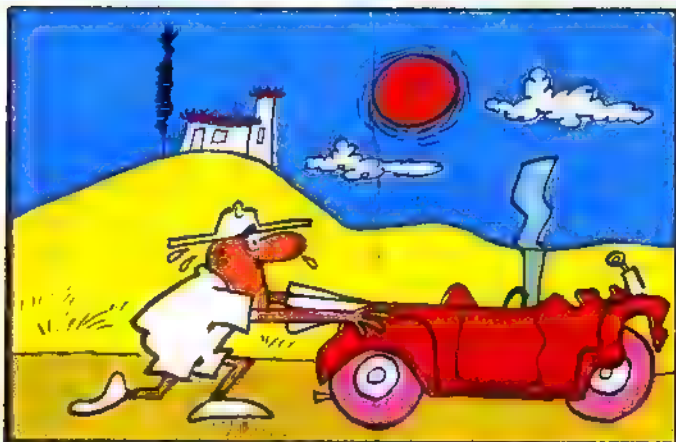
— Dat zal je leren dollar met 1 « L » te drukken! Sufferd!

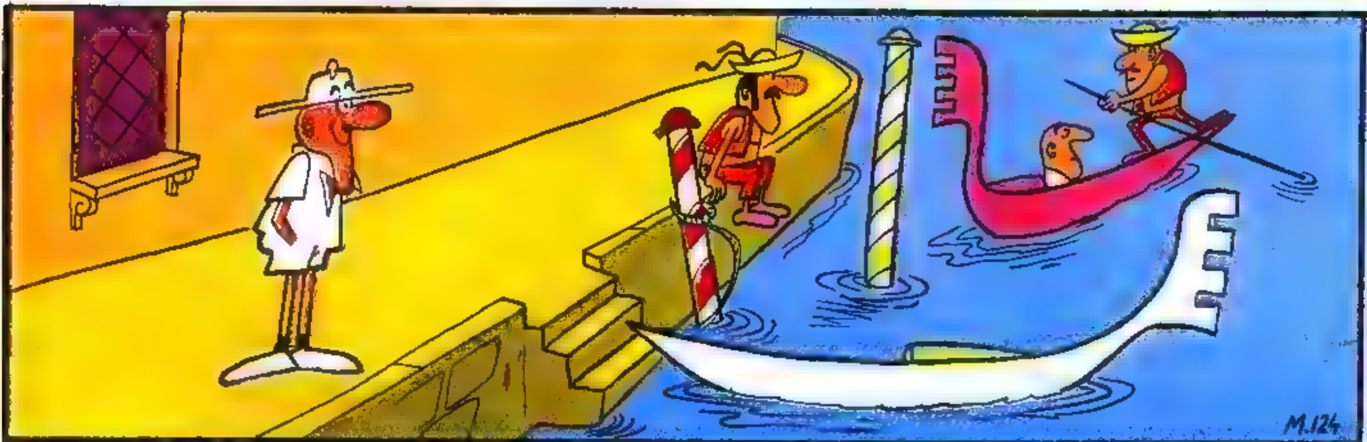
MAX de ontdekkingsreiziger BARA

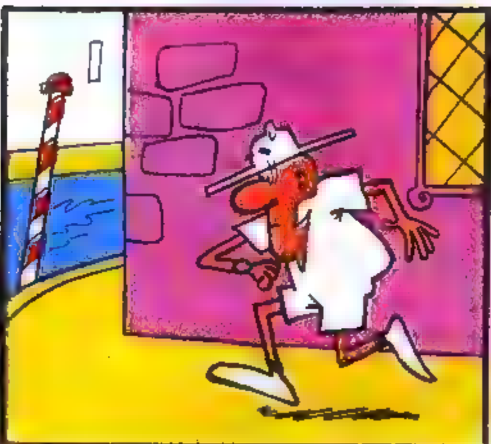

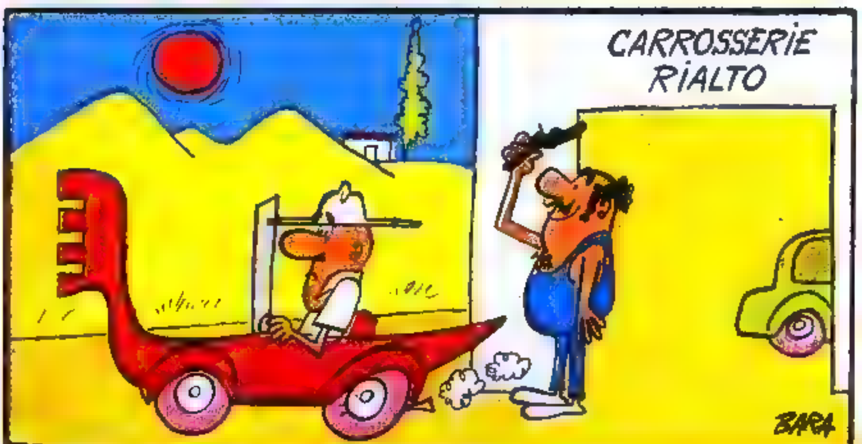

KORRIGAN

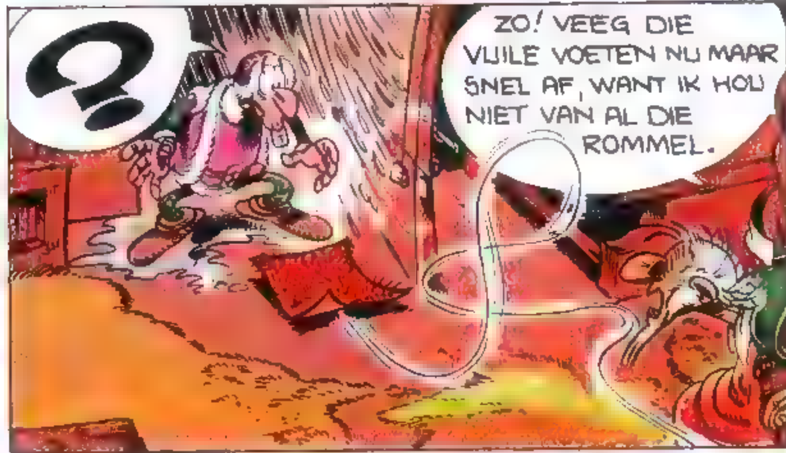
FRANZ
VICQ

HUM... TJA... EH... KAN IK BINNEN KOMEN ?

BIJ ALLE OUDE HEERTJES, BLIJF OP DE DREMPEL STAAN MET DIE VUILE VOETEN !

BOM BADAM
BADABOM

LET MAAR NIET OP HET LAWAAI! DE HUURDER BOVEN IS NOGAL RUMOERIG!

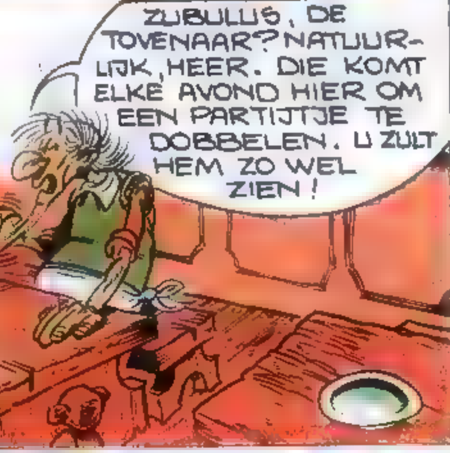

BEZEMSTEELTJE, KOM EENS EVEN HIER!
KLAP

DOE JE WERK, BEZEMPJE!
BOM BOM
BADABOMM

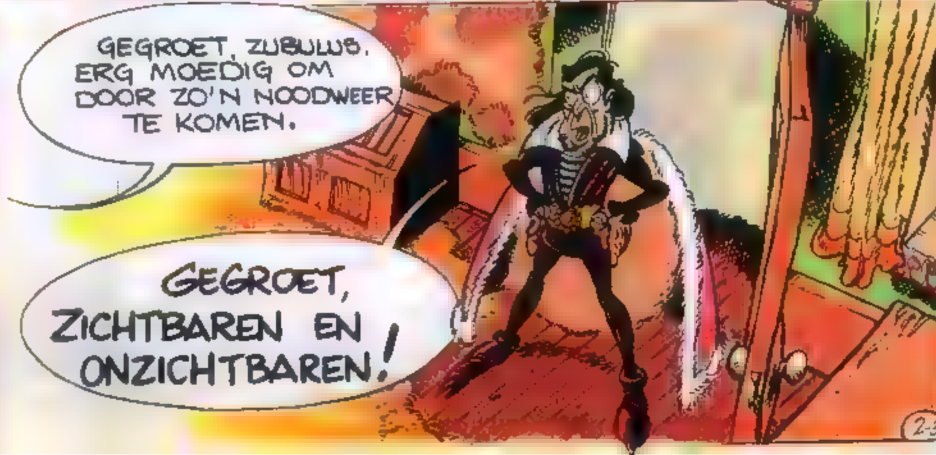

IS HET DAARBOVEN NOU AFGELOPEN MET DAT LAWAAI!
BOM BOM BOM BOM
2-A

IK HEB GENOEG VAN AL DIE KLOPGEESTEN! MORGEN SCHOP IK HEM ERUIT!

ZEG, BESTE MAN, IK HEB IN DE STAD HOREN ZEGGEN DAT BIJ U EEN ZEKERE ZUBULUS VERBLIJFT...

ZUBULUS, DE TOVENAAR? NATUURLIJK, HEER. DIE KOMT ELKE AVOND HIER OM EEN PARTIJTJE TE DOBBELEN. U ZULT HEM ZO WEL ZIEN!

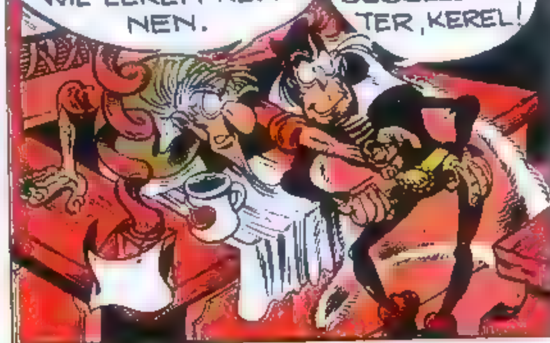

HAHA, ALS JE OVER HET OUDE HEERTJE PRAAT...

GEGROET, ZUBULUS. ERG MOEDIG OM DOOR ZO'N NOODWEER TE KOMEN.
GEGROET, ZICHTBAREN EN ONZICHTBAREN!
2-3

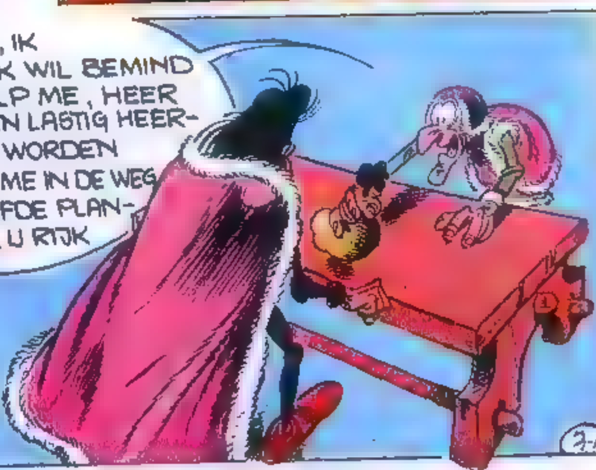

ACH, BESTE BROEDER, BENT U OOK UIT? TOCH SCHIJNT HET ME TOE DAT UW BIJNA GELIJKEN ZICH NU NIET BUITEN WAGEN!

LAAT ME MIJN SCHAPEBOUT TOCH RUSTIG AFKLUIVEN, ZUBULUS.

DAAR ZIT IEMAND, DIE JE GRAAG BETER WIL LEREN KENNEN.
AHA! GEEF ME EEN DUBBELE FILTER, KEREL!

HEERSCHAP, WAT KAN IK VOOR U DOEN?
ALLES, HEER, ALLES!

KIJK, IK BEMIN EN IK WIL BEMIND WORDEN! HELP ME, HEER ZUBULUS, OM EEN LASTIG HEERSCHAP KWIJT TE WORDEN WANT DIE STAAT ME IN DE WEG BIJ MIJN VERLIEFDE PLANNEN EN IK ZAL U RIJK MAKEN!
7-A

ZIEZO, IK BEN RIJK EN U ZULT WELDRA KUNNEN BEMINNEN!
GLORIA!

ZEG DAT NOOIT MEER, ONGELUKKIGE!
?

SLURP

HEERLIJK, ZO'N SPECIALE FILTER!

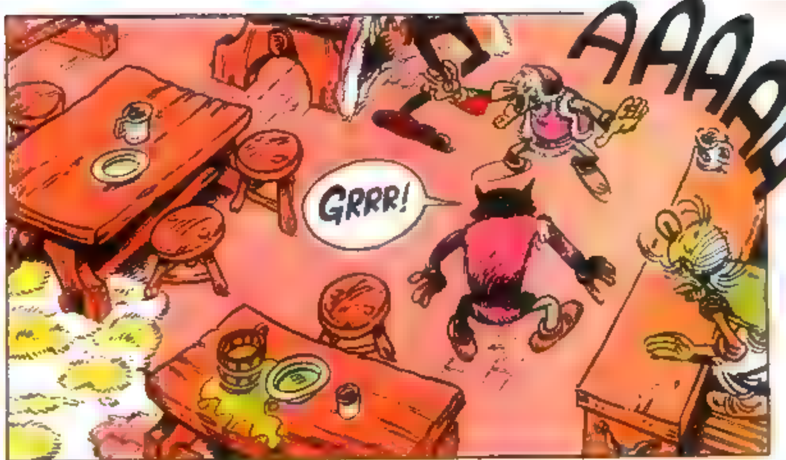

NOG EEN STUKJE SCHAPEBOUT, HERBERGIER! HAHAAAA!
GRR.

GRRR-RR

GRRR-RRR!

OH, GROTE GRUTTEN, VOLLE MAAN VANNACHT! HIJ HEEFT WEER EEN VAN ZIJN TOEVALLEN!
3-B

VOORUIT, TERUG NAAR DE SCHAPEN! HIHIHI!
PRAAT NIET OVER SCHAPEN, ONGELUKKIGE!
GRRR.

AAAAA
GRRR!

VREES NIETS, HEER. HIJ IS NIET KWAAD, HOOR. ALLEEN EEN BEETJE AANGETAST DOOR WEERWOLFSZIEKTE. MENEER HIER IS EEN SOORT WEERWOLF!

IK ZIE HEM LIEVER NIET!
NAAR BUITEN JIJ. EN KOM NIET TERUG VOOR JE ER WEER GEWOON UITZIET!
WOEF!
PAF
4-A

WAT DOEN WE MET DE RIVAAL? VERGIFTIGEN? BETOVEREN? OF IN EEN PAD VERANDEREN?
NEE, NEE, IK WIL HEM ZELF OM ZEEP BRENGEN! ZORG DAT IK HEM KAN NADEREN ZONDER DAT HIJ ER IETS VAN MERKT. WANT DAT IS MET DIE ONUITSTAANBARE KORRIGAN NIET ZO EENVOUDIG!

HUM... EENS KIJKEN... WE ZOUDEN U EEN ANDER UITERLIJK KUNNEN GEVEN. IS DAT IETS?

OH, MAAR HIJ ZOU MIJN VOETEN DIRECT HERKENNEN. IK HEB ERG MOOIE VOETEN!

HIER, DRINK DAT EN DENK STERK AAN IEMAND WAAR U OP ZOU WILLEN LIJKEN...
?

HAHA, DAT IS LEUK... MAAR HOE WIL IK ER EIGENLIJK UITZIEN? IK HEB ER GEEN IDEE VAN?
??
4-B

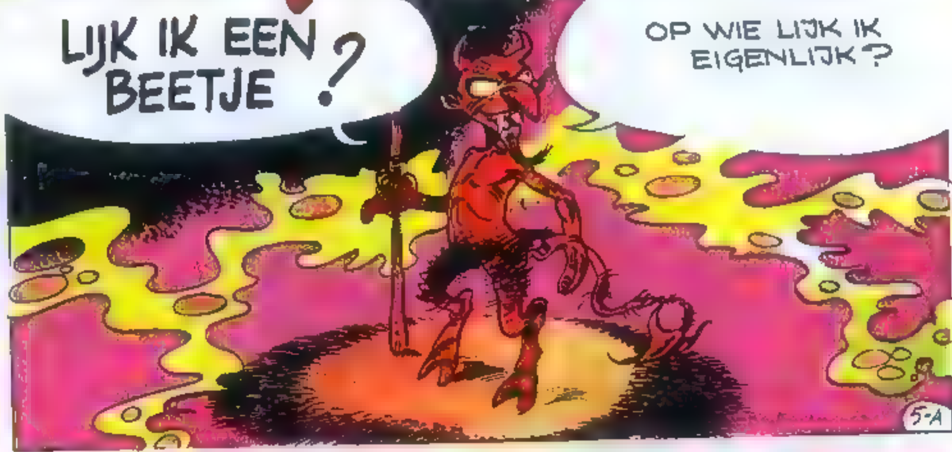

WACHT EENS, MISSCHIEN KAN IK LIJKEN OP HET OUDE HEERTJE, WAAR ZO VAAK OVER GESPROKEN WORDT.
POP

OP DE GEZONDHEID VAN HET OUDE HEERTJE! IK ZOU GRAAG ALS TWEE DRUPPELS WATER OP HEM LIJKEN!
GLOB GLOB GLOB

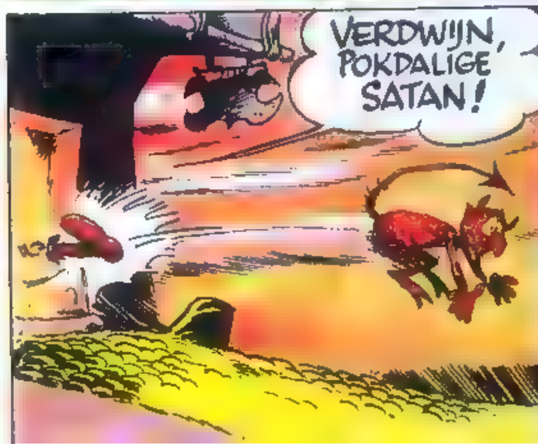

SCHBLITZ

NEE!

LIJK IK EEN BEETJE ?
OP WIE LIJK IK EIGENLIJK?
5-A

HET OUDE HEERTJE! HIJ LIJKT OP HET OUDE HEERTJE! (*)
(*) IN NAVOLGING VAN EEN OUD-ENGELSE UITDRUKKING.

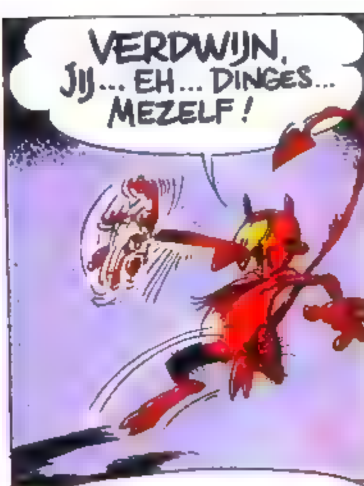

D'RUIT, JIJ! IK WIL HIER GEEN MOEILIJKHEDEN MET DE GROTE BAAS!

VERDWIJN, POKDALIGE SATAN!

BIJ ALLE DUIVELS, WIE IS DE VREEMDELING, WAAR ZE ZICH OPEENS ZO DRUK OVER MAKEN?

WAT RUIK IK?
SNIF?
ZWAVEL!
MAAR DAT BEN IK ZELF?
SNIF?
JAKKES!
SNIF?
5-B

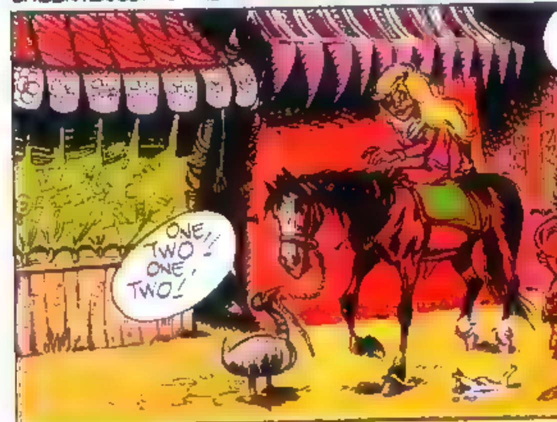

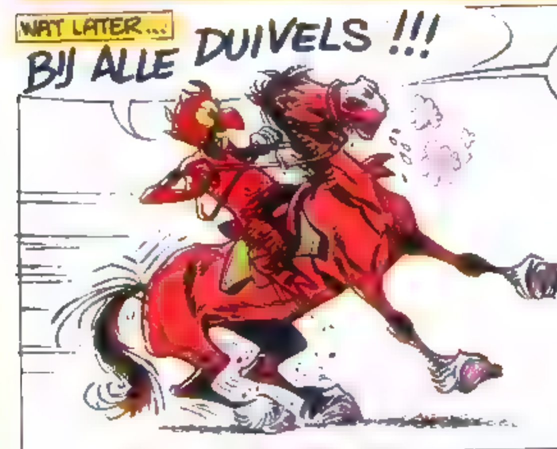

ONDERTUSSEN OP HET MARKTPLEIN VAN SOUTHWARK...

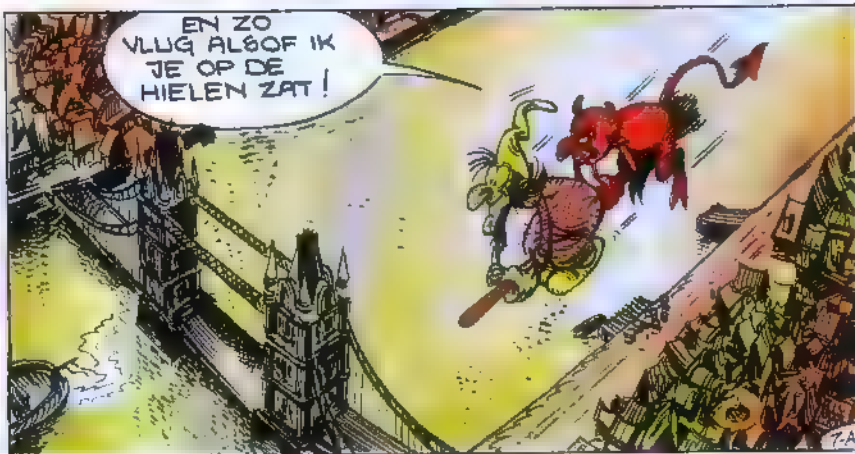

DAN ZAL IK DIE ZUBULUS MAAR GAAN ZOEKEN OM MIJN OUDE UITERLIJK WEER TERUG TE KRIJGEN!

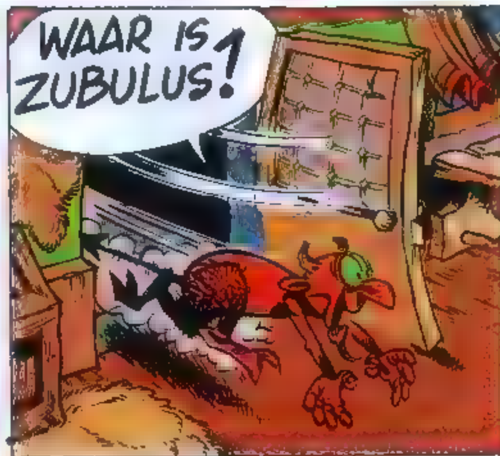

IK WIL WEER ZO KNAP WORDEN ALS IK VROEGER WAS!
EEN LIFT, BOSS?

JA, NAAR HERBERG "THE OLD GENTLEMAN", SCHOONHEID!

EN ZO VLUG ALSOF IK JE OP DE HIELEN ZAT!
7-A

WAAR IS ZUBULUS!

HOEVEN VEGEN!!

VLOERKLEEDJE, KOM EENS HIER!
KLAP

U KOMT ALS GEROEPEN, WANT ZE WACHTEN OP U!
7-B

LUISTER, ZUBULUS, IK HEB ER GENOEG VAN OM ZO UITGEDOST ROND TE LOPEN! IK ...

NEE!

ZOZO, VRIEND LOOG VAN VITRIOLEN, DUS JIJ SCHIJNT TE DENKEN DAT JIJ MIJ BENT!

EH... DAG MENEER... WARM HIER, HÈ!

HAD IK BIJNA MIJN...

...VINGERS GEBRAND...

OEF!

TOCH ZOU IK WEL EENS WILLEN WETEN WAT ER OP DAT PERKAMENT STOND, WAAR IK MIJN HANDTEKENING ONDER HEB MOETEN ZETTEN... HET LEEK WEL EEN CONTRACT...

KRANKZINNIG IDEE OM ME DAT MET MIJN EIGEN BLOED TE LATEN ONDERTEKENEN...

ONDERTUSSEN OP DE THEEMS...

TOCH WEL EIGENAARDIG DAT WE LOOG VAN VITRIOLEN AL ZO LANG NIET GEZIEN HEBBEN... DE SLECHTE GENIUS VAN GRAAF ENGERING.

ACH, LAAT HEM TOCH NAAR DE DUIVEL LOPEN!

GROTE WEDSTRIJD

Bi-Fi SABENA

Help je hele klas een vliegtuigreis winnen... en ontdek België vanuit de lucht!

doe met je makkers en je klastitularis mee aan de Grote Bi-Fi Sabena Wedstrijd

Een buitengewone dag voor de 25 winnende klassen (max. 40 personen per klas) : **1** bezoek aan luchthaven en Boeing 747. **2** filmvoorstelling. **3** maaltijd « zoals in het vliegtuig ». **4** vlucht over de voornaamste Belgische steden in 'n Sabena Friendship Fokker gedurende 1 uur. **5** een extra Sabena-geschenk als aandenken voor iedereen.

Wordt je klas één der 25 vliegende Bi-Fi klassen? Dat hangt van jou af... en van je klasgenoten. Want je moet allen samen op de 2 wedstrijdvragen antwoorden. Spreek erover met je klastitularis. Elke klas mag verscheidene antwoordformulieren binnenzenden + telkens 90 Bi-Fi verpakkingen per formulier. Het blad rechts dient reeds als eerste antwoordformulier. Maar je vindt er nog andere met het volledig reglement bij je kruidenier en in de warenhuizen. Loop er onmiddellijk heen, de uiterste wedstrijddatum is 31 maart 1972.

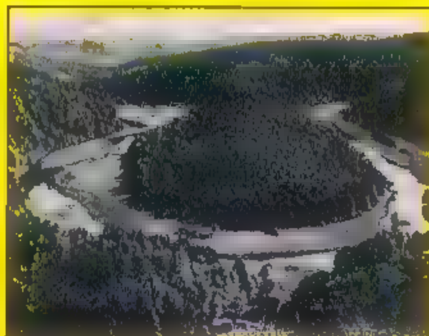

de voedzame smul-salami

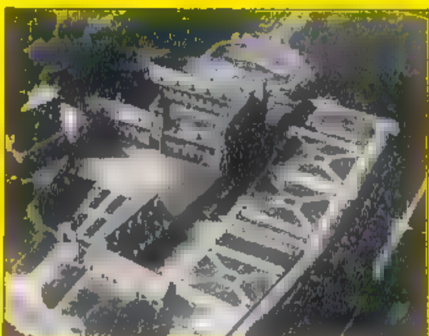
Bi-Fi SABENA

Antwoordformulier

Hoofdvraag : Identificeer deze 5 zichten van België. Vul in het vakje de overeenstemmende letter in.

(Cliché C.G.T. - Foto Degroote)

A. Lesse
B. Semois
C. Ourthe

(Cliché C.G.T. - Foto Poncin)

A. Rixensart
B. Gaasbeek
C. Tavier

(Cliché C.G.T. - Foto L. Philippe)

A. Dinant
B. Freyr
C. Marche-les-Dames

(Cliché C.G.T. - Foto Poncin)

A. Diksmuide
B. Kortrijk
C. Gent

(Cliché C.G.T. - Foto Poncin)

A. Gent
B. Antwerpen
C. Brugge

Bijvraag : De Jumbo-Jet 747 van de Sabenalijn SN548 van vrijdag 31 maart vertrekt te New York te 21 uur (plaatselijke tijd) en komt de volgende ochtend, zaterdag 1 april rond 9,55 u. (Belgische tijd) te Brussel aan. Dit tijdschema is gebaseerd op de tijd die verloopt tussen het in werking stellen van de reactoren te New York en hun stilleggen te Brussel. Het vliegtuig kan vóór tijd of over tijd landen, als gevolg van de wisselende windintensiteit van West naar Oost over de Atlantische Oceaan. Hoeveel tijd zal er precies verlopen tussen het aan de gang brengen van de reactoren te New York en het stilleggen ervan te Brussel? Vermeld stipt : uren, minuten, seconden.

Antwoord :
.... uren.................. minuten.................. seconden.

Klas .... Naam van je klastitularis ....

Naam van de school ....

.... straat, nr. ....

Postnr. .... te ....

Het volledige reglement voor deze wedstrijd vind je op de antwoordformulieren bij je kruidenier of in de warenhuizen.
Vul de antwoorden duidelijk in, en vergeet niet telkens 90 Bi-Fi verpakkingen bij elk antwoordformulier te voegen.
Onder voldoende gefrankeerde omslag sturen aan : « Grote Bi-Fi Sabena Wedstrijd » Postbus 7 - Bureau 37 - Justitiepaleis - 1000 Brussel.

Bi-Fi SABENA
de voedzame smul-salami

P/B&B 25958

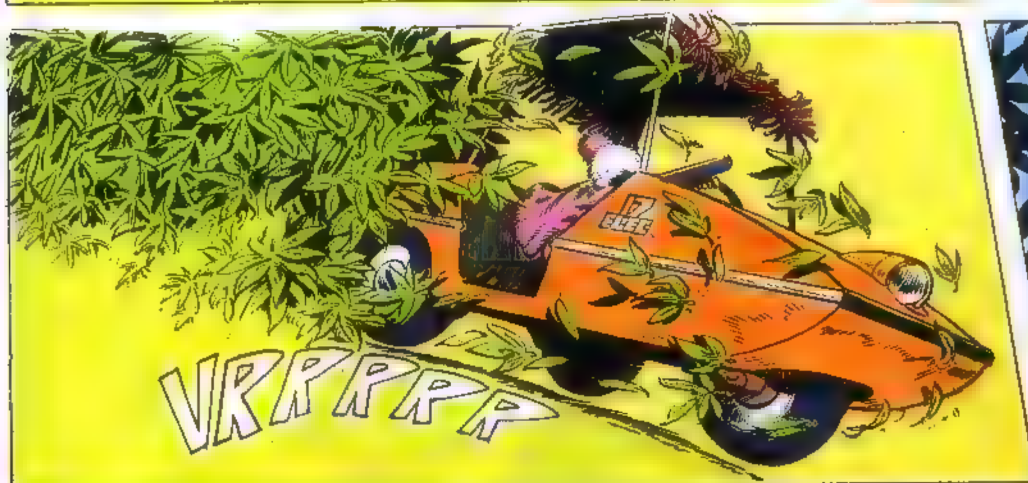
LUC ORIENT

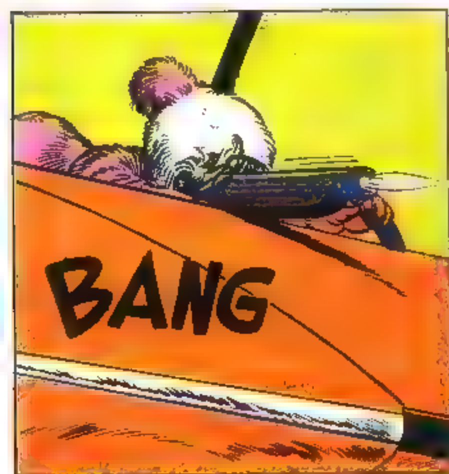
E. PAAPE
GREG

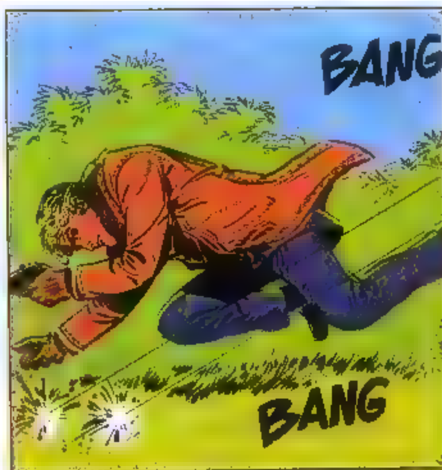

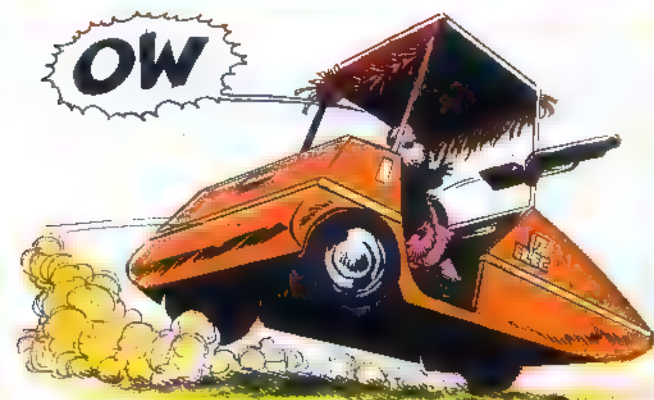

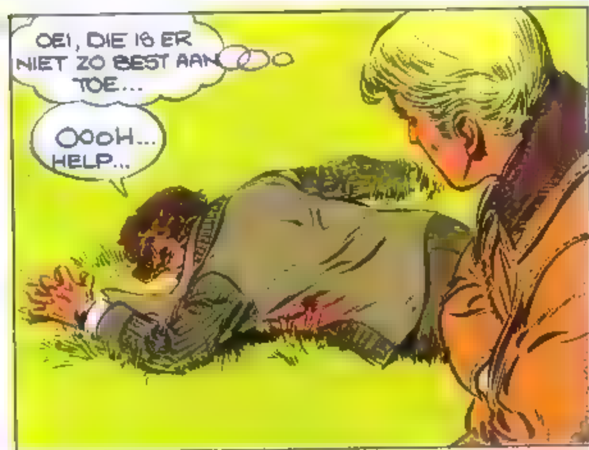

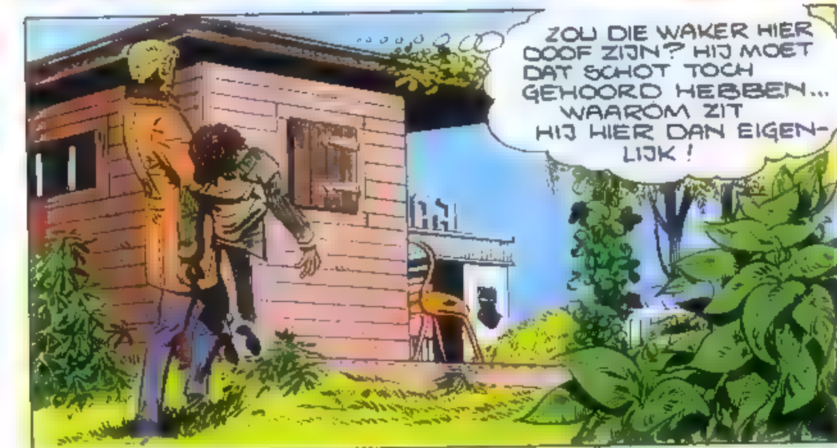

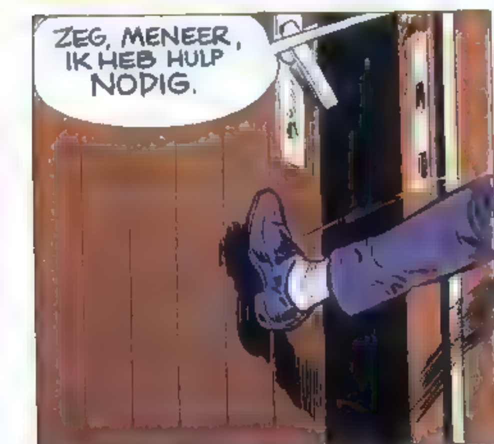

wordt vervolgd

De wereld-encyclopedie van het beeldverhaal 7

PIERRE COUPERIE, HENRI FILIPPINI, CLAUDE MOLITERNI

— De in vetjes gedrukte woorden zullen in een afzonderlijk artikel behandeld worden.
— Het land van oorsprong van elk beeldverhaal zal aangeduid worden op de volgende wijze : B = België, Fr. = Frankrijk, G.B. = Groot-Brittannië, enz...

AMIGO
Cf. « Capitain Trueno ».

AMIK (Amok)
In het denkbeeldige koninkrijk van de goede koning Olibrius verzint de oneerlijke ridder Kouwkleum allerlei snode plannen om de koning te onttronen. Amik (Amok voor Kuifje) bevindt zich tevens aan het hof als page van de koning, maar over het algemeen zorgt hij wel voor het goede idee om Kouwkleums plannen ongedaan te maken. Verschijnt sinds 1969 in **Tintin (Kuifje)** in de vorm van volledige verhalen en nog later als wekelijkse cartoon. Amik wordt getekend door **Claude Le Gallo** naar een scenario van **Claude Moliterni**.

AMIS COOP (Fr.)
Blad, dat 9 maal per jaar verschijnt (van oktober tot juni), wordt uitgegeven door **la Scatocce** sinds 1957. Dit blad van 48 bladzijden brengt opvoedende of vrolijke strips van **Ramon Monzon**, **Miguel Munoz**, **Domenech**, **Jean Maha**... Bedoeld voor schoolgemeenschappen.

AMOK (It.)
Reeks gemaakt in 1946 door de Italiaanse tekenaar **Tony Chan (Antonio Canale)** en scenarioschrijver **Phil Anderson (Cesare Solini)**. Amok, de gemaskerde wreker, is niemand anders dan de journalist Bill Davidson. Eigenlijk is het een handig mengsel van **Superman** en het **Fantome** (Spook) van Bengalen. Amok vecht onophoudelijk tegen de Schorpioen. In 1948 overgenomen door **Franco Baglioni**, daarna door **Gianluigi Bonelli**. De avonturen van deze gemaskerde held zijn vooral uitgegeven in Frankrijk (Sagedition), Spanje, Argentinië, enz...

AMOURS CELEBRES (Fr.)
Beroemde vertikaal gebrachte strip, die verschijnt in het Franse dagblad « **France-Soir** » sinds 1950 (met een korte onderbreking in 1969-'70). Verschijnt in de vorm van tekeningen zonder ballonnen, maar wordt door de uitgever toch als een strip beschouwd. Teksten van **Paul Gordeaux**, daarna van **Yves Groarichard** sinds 1966. Het thema is eenvoudig : het gevoelsleven van beroemde figuren uit de geschiedenis, vaak voor de gelegenheid mooier voorgesteld. Sinds het uitkomen van « Amours Célèbres » zijn veel beroemde tekenaars elkaar opgevolgd : **Carlotti**, **Grange**, **Pecnard**, **Popineau**, **Mant**, **Ribera**, **Poirier**... Hierbij moet toegevoegd worden dat de reeks « J'ai lu » sinds 1970 « Les Amours Célèbres » uitgeeft in een pocketvorm.

AMUSANTS EXPLOITS DE JOHNNY GLOBE-TROTTER (Les) (in **Hurrah**)
Cf. Johnny Round the World.

ANAF (It.)
Cf. Associazione nazionale del Fumetto.

ANATHEME (B)
Stripfiguur ontworpen door **Raymond Macherot** voor Spirou-Robbedoes. Dezelfde macherot creëerde voor Kuifje Chlorophyl. Anathème is de verworden, despotische en willekeurige uitbuiter. Hij is zeer opportunistisch en zweept de massa's op met veel loze beloftes. Cynisch weet hij zijn directe omgeving ook altijd gerust te stellen.

ANATOLE (Fr.)
De ezel van **Philémon** door **Fred**. Hij laat heel duidelijk merken, want natuurlijk is hij een sprekende ezel, dat hij weinig prijs stelt op de wandelingen in het maanlicht in de geheimzinnige valleien, waar zijn meester hem brengt. Ondanks de wonderbaarlijke dingen, die hij aanschouwt, blijft Anatole sceptisch, ontevreden en nogal laag bij de grond. Hij vindt het bovendien erg vervelend dat hij voor een ezel aangezien wordt.

AND HER NAME WAS MAUD (F.B. Opper) U.S.A. c. KFS. Opera Mundi
Rond 1900 verschijnt Maud, de eigenwijze muilezel in de humoristische strip **Happy Hooligan** en wordt de ster in een serie met dezelfde naam : « And her name was Maud », rond 1904. Ze voert 'n onverbroken strijd met haar meester, een brave boer, Uncle Si, die op allerlei manieren probeert haar te onderwerpen of van haar af te komen. Maud overleeft alles. Si valt in zijn eigen kuil en staat dan machteloss tegenover de muilezel, die hem na een diepe blik in de poppetjes van zijn ogen, met een wijde boog enkele meters verderop deponeert. Maud bleef bestaan tot het einde van de jaren dertig. Ze verscheen vanaf 1908 in Italië, onder de naam la Checca. Album « Maud the Matchless » in de USA in 1907.

ANDERSON (Carl T.) USA
Tekenaar geboren in 1865 te Madison (Wisc.). Hij is eerst timmerman, net als zijn vader, en wordt later tekenaar. Eerst werkt hij onafhankelijk voor allerlei bladen en kranten : modetekeningen in de « Philadelphia Times », humor en illustraties voor « Judge », « Life », « Collier's », « Saturday Evening Post », « New York Herald ». Hij gaat enkele keren over van de **NY World** naar het **NY Journal**. In maart 1932 tekent hij **Henry**, die hem beroemd maakt en die nog steeds onder zijn naam verschijnt, alhoewel hij gestorven is in 1948 en de reeks voortgezet wordt door zijn vroegere assistent **Don Trachte**.

WORDT VERVOLGD

Tony Chan - Phil Anderson « AMOK »

C. le Gallo, C. Moliterni « AMIK »

Fred, Anatole en zijn meester.

TER HERINNERING...

HIJ HEEFT OP ZICH GENOMEN OM EEN LEGIOEN GALLISCHE HUURLINGEN NAAR HUN LAND TERUG TE BRENGEN: EEN MOEILIJKE OPDRACHT VOL HINDERLAGEN.

ALEX HEEFT DE LEIDING TESAMEN MET TWEE GALLISCHE TRIBUNEN HORTALUS EN IORUS. DE VERHOUDING MET DEZE LAATSTE IS SLECHT.

IORUS IS ERG EERZUCHTIG. HIJ WENST NIET SAMEN TE WERKEN MET ALEX EN HET CONFLICT SPITST ZICH VOORTDUREND TOE.

HORTALUS, DIE ER MIN OF MEER IN SLAAGDE OM [redacted] VERSTANDHOUDING TUSSEN DE BEIDE TEGENSTANDERS NEUTRAAL TE HOUDEN, WORDT GEDOOD IN EEN GEVECHT.

IORUS LAAT ALEX HET TOEZICHT HOUDEN OVER DE VROUWEN EN DE KINDEREN EN OVERVALT ZELF MET ZIJN TROEPEN EEN GROEP BARBAREN. HIJ VERSLAAT ZE EN MAAKT ZICH VAN HUN BEZITTINGEN MEESTER.

VANAF DAT MOMENT IS DE DORST NAAR MACHT VAN IORUS NIET MEER TE STUITEN. HIJ LAAT ZICH TOT KONING UITROEPEN ONDER DE NAAM IORIX TIJDENS EEN MEER BARBAARS DAN ROMEINS FEEST.

EINDELIJK BEREIKT HET KONVOOI OP EEN AVOND DE GRENZEN VAN HET BELOOFDE LAND: GALLIË.

MAAR HET CONFLICT MET ALEX LOOPT ERG HOOG OP ALS DEZE OPENLIJK ARIELA, DIE DOOR IORIX DIEP BELEDIGD WORDT, VERDEDIGT.

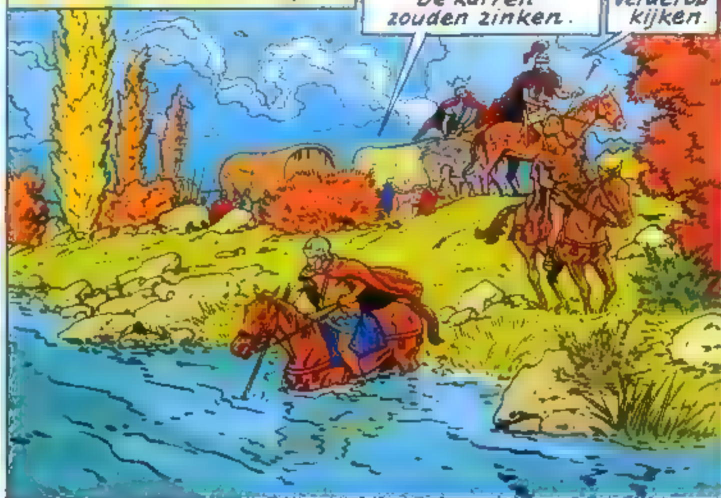
EN DAAR HEBBEN WIJ DE TEGENSTANDERS UIT "IORIX DE GROTE" ACHTER GELATEN ...NU VINDEN WE ZE DAAR WEER TERUG

ALEX

Jacques MARTIN

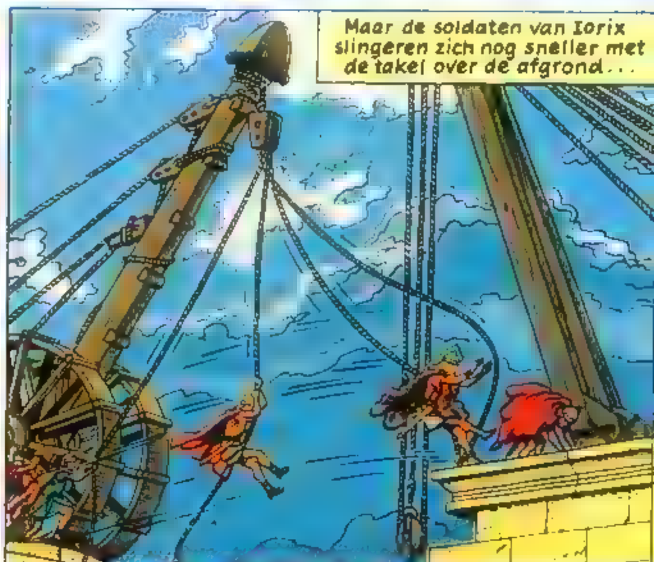

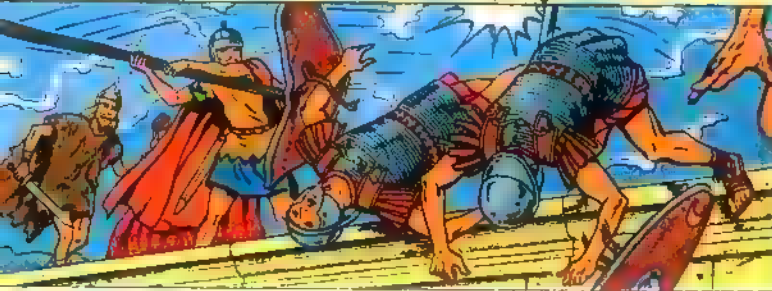
Iorix de Grote

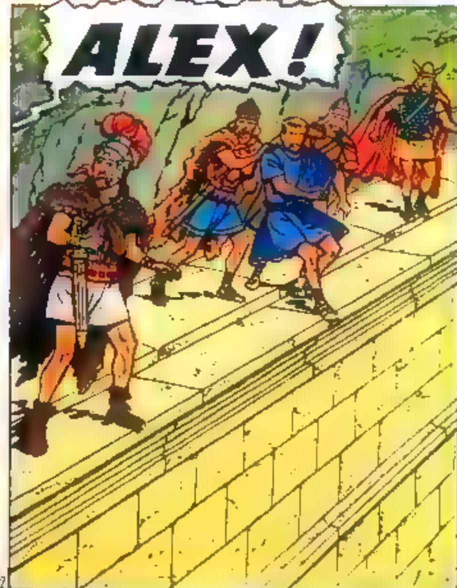

wordt vervolgd

SMARTIES

Smarties en de bevers

Smarties, de onverschrokken jager, bezoekt zijn vrienden de bevers in het Canadese woud. En natuurlijk trakteert hij ze op enkele kokers Smarties : heerlijke snoepjes vol melkchocolade.

KLEINE SMARTIES MAKEN GROTE VRIENDEN

PUBLI-STRIP

2000 magazine

ons dossier over de

Gastronomie

GASTRONOMIE is kookkunst. Maar dat is wat al te eenvoudig uitgedrukt. Het gaat hier bepaald niet alleen om de kunst van het koken maar vooral de kunst hetgeen men kookt te verfraaien, te decoreren. Het is ook de kunst van het lekker eten. Gastronomie is nog meer! Het is een thema waar heel wat over te schrijven valt vooral als je zou proberen de geschiedenis te vertellen want vroeger was de kunst van de gastronomie zeer gewaardeerd en liepen koningen en keizers warm voor dit thema. Heel wat gesprekken werden er over gevoerd en er zijn zelfs koningen geweest die zich zeer actief met deze kunst bezig hielden. Lodewijk XIII bijvoorbeeld maakte zelf recepten.

De gastronomie wordt zeker in België en in Nederland vaak gezien als een Franse aangelegenheid. In onze tijd is dit misschien ook wel waar, want de Franse keuken heeft een grote internationale naam gekregen. Maar in de geschiedenis van de gastronomie neemt Frankrijk beslist geen grotere plaats in dan bijvoorbeeld het oude Griekenland, Egypte, Perzië en het oude Romeinse rijk.

Kunstenaars op dit gebied stonden in hoog aanzien en door de eeuwen heen zijn heel wat boeken over dit thema verschenen en de schrijvers zijn vaak onsterfelijk geworden. Er zijn koks wier namen nu nog een grote klank hebben of anders krijgen ze die wel door o.a. de filmindustrie. De Franse kok Carême (eerste helft 19e eeuw) publiceerde in 1828 « De kunst van het koken in de 19e eeuw ». Zijn naam is door scenarioschrijver Michel Audiard gebruikt

ons dossier over de Gastronomie

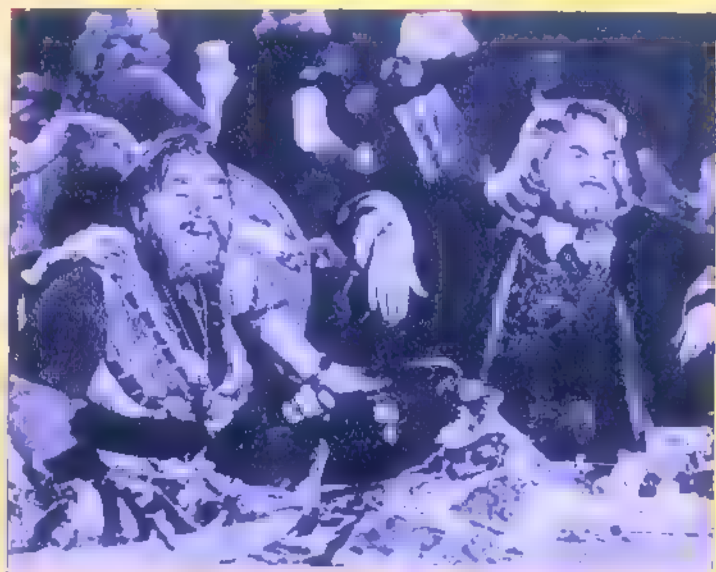
« Haast » is de ondergang van de gastronomie !

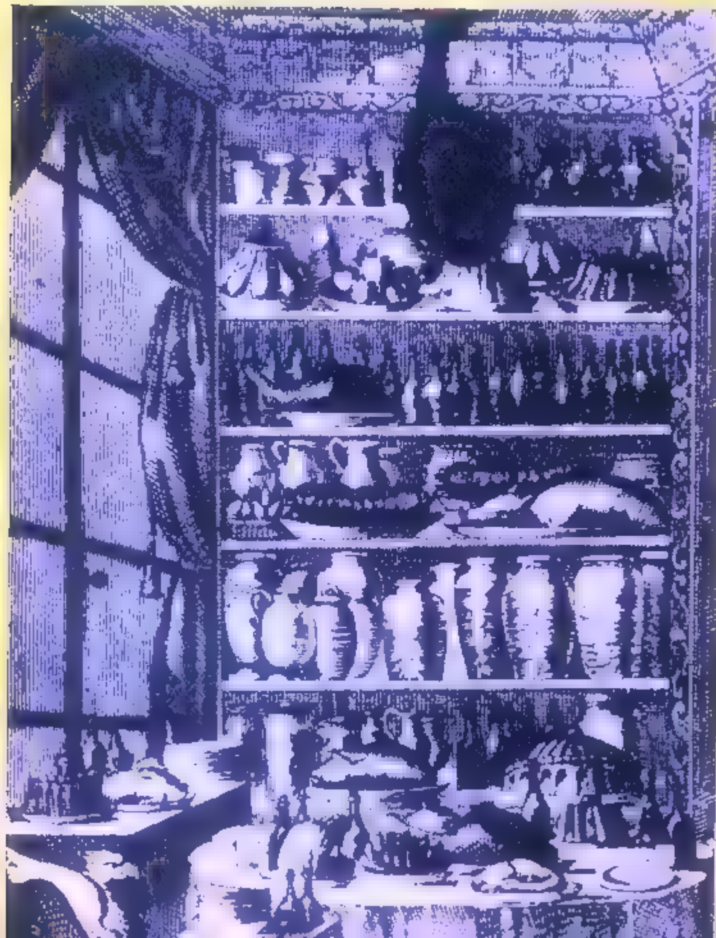
Gedurende het bewind van Lodewijk XVIII werden de paleiskeukens een soort fabriek waar men aan de lopende band werkte.

voor de filmindustrie. Vandaar ook Audiard's verschijning in dit dossier.
In talloze films (en TV-series) kunnen we vaak getuige zijn van allerhande grote feestmaaltijden uit de Oudheid.
Maar waar zijn die feestmaaltijden NU ?
Onze maatschappij is veranderd. Lodewijk XVIII zei eens tegen zijn dokter dat met het vergaan van de gastronomie ook de oude civilisatie verging.
Ergens steekt hier een kern van waarheid in. In deze eeuw, en zeker sedert de laatste wereldoorlog, is onze maatschappij-structuur wezenlijk veranderd. Zowel ten goede als ten slechte.
Het slechte is dat we in een gejaagde en gespannen samenleving zitten. Nimmer in de geschiedenis is onze samenleving zo gebukt gegaan onder de problemen als nu. De welvaart is gestegen, we kunnen meer kopen, we kunnen naar Spanje met vakantie enz. Maar het geld levert heel wat problemen op. Er worden grote leningen gesloten, men koopt auto's, kleuren-TV's enz. Men wil steeds meer, maar helaas de waarde van het geld daalt.
De economie is gespannen geworden en in Nederland bv. zijn inmiddels meer dan 100.000 mensen werkloos. Toch kunnen we het peil waarop we gewend zijn geraakt te leven niet meer opgeven. Al jaren lang werken honderdduizenden huisvrouwen mee om geld binnen te brengen. Ze werken meestal voor halve dagen en van hun geld moet dan de auto betaald worden. Problemen ook met de kinderen. Nimmer zijn de psychologische problemen zo groot geweest als nu. De opvoeding van de kinderen is moeilijk geworden, veel ouderen kunnen de snelle vaart van de huidige maatschappij niet meer bijhouden. Ze raken achterop en dat betekent dat ze bij hun kinderen achterop raken. Vader is moe als hij 's avonds van zijn werk komt want in heel wat bedrijven heerst de angst om werk te verliezen. En hoe dan weer aan de slag te komen ? Zij die die angst niet hoeven te hebben, zakken in een stoel en zetten het TV-apparaat aan. Men laat zich amuseren en daarbij probeert men zich dan te ontspannen. Maar al te vaak komt er juist via de TV een groot stuk ellende op je toe over mensen die niet te eten hebben, of over oorlogen waar vrouwen en kinderen als beesten worden afgeslacht.
Vader is moe, moe van zijn werk, moe van alle problemen.
Moeder is ook moe. Zij werkt voor halve dagen en dan moet ze 's middags nog met het huishouden beginnen. En als ze de stofzuiger en de stofdoek heeft weggelegd moet ze ook nog eten klaarmaken en dat moet dan om 6 uur klaar zijn als pa thuis komt.
Niet alleen is er geen tijd vaak voor de kinderen, die daardoor juist problemen gaan geven, ook voor het klaarmaken van het eten blijft nauwelijks tijd.
Het eten moet snel klaar gemaakt worden. Men gaat geen uren besteden aan koken, dat moet binnen een uurtje of zo gedaan zijn.
Gevolg is uiteraard dat men echt niet gaat doen aan verfraaiing van het eten. Gezonde groente neemt men liever uit blik, dat is makkelijker klaar maken.
Tja, gastronomie is voor 99 van de 100 huisvrouwen een onbekende zaak geworden. Blijft over het restaurant.

SLA OM

De filmindustrie laat ons regelmatig « meegenieten » van de wijze waarop men vroeger bergen eten naar binnen werkte. (Foto : Columbia)

Grimod de la Reynière stichtte ook een bibliotheek voor smulpapen.

Lucullus, een Romeins generaal uit de eerste eeuw voor Christus stond bekend om de overvloedige wijze waarop hij zijn gasten altijd onthaalde.

ons dossier over de Gastronomie

VERVOLG

Maar de meeste mensen gaan naar eenvoudige restaurants waar ze biefstuk met patat en doperwten bestellen. En ook hier is echt geen onnodig werk gemaakt van het eten!
Meer dan drie gangen kennen we eigenlijk niet meer. Een voorgerecht (soep), hoofdgerecht (vlees - aardappelen - groente) en een nagerecht (pudding - vla e.d.).
Maaltijden van 20 of 30 gangen komen (gelukkig) niet meer voor!
Slechts in de heel dure gelegenheden kan men nog de kunst van de gastronomie vinden. Vooral in de dure toeristengelegenheden waar de toerist zonodig de « Franse keuken » wil leren kennen. Uiteraard leert de toerist niets van die Franse keuken want de gemiddelde Fransman eet echt niet het overvloedige en tijdrovende eten dat men in zo'n gelegenheid opdient.
Er is dus een versobering ontstaan in het eten en de werkelijke kunst van de gastronomie is teruggedrongen tot bepaalde gelegenheden waar de kok zich nog kan en mag uitleven. Men moet die kunst dus gaan zoeken, in tegenstelling tot een eeuw geleden waar de gastronoom toen nog steeds een belangrijke positie in de maatschappij innam.
Een ander punt dat de versobering in de hand werkt is dat men zich vaak geen tijd gunt te eten. Eten doe je omdat het nu eenmaal moet. En zeker, men wil met smaak eten, maar een eenvoudige maaltijd kan best met smaak bereid zijn. Men kan toch wel lekker eten zonder franje. Maar we zien in het eten geen genot meer. We genieten niet van onze maaltijden want daar nemen we de tijd niet meer voor. De kinderen willen graag nog een poosje buiten spelen, vader wil eerst nog de

Deze afbeelding illustreert « De overpeinzingen van een lekkerbek ».

De befaamde gastronoom Grimod de la Reynière, lid van het parlement stierf 60 jaar oud met een nog steeds perfect werkende maag, na een « Almanak voor Lekkerbekken » te hebben samengesteld. Door een ongeluk kon hij al jong zijn handen niet meer gebruiken. Maar door zijn grote doorzettingsvermogen begon hij met het vervaardigen van instrumenten die het hem mogelijk maakten te eten alsof hij nog in het bezit van zijn handen was.

krant lezen alvorens die film op TV gaat beginnen en moeder wil eerst de vaat gedaan hebben alvorens Peyton Place begint. Kortom alles gaat gejaagd, moet snel gebeuren. Vandaar ook dat we allemaal onder spanning leven. Maar tot nu toe heeft niemand daarvoor een oplossing gevonden.
De versobering van het eten mag dan ontstaan zijn door een verslechtering van de maatschappij in die zin dat we in gespannen situatie leven, maar er zijn ook positieve punten.
Een feit is dat we allemaal vlees op ons bord hebben. Vraag eens aan je oma hoe die vroeger eten moest klaarmaken. Oh ja, ze deed het heel smakelijk maar vlees was er toch meestal niet bij. Dat was voorbehouden aan « de betere stand ».

Ook vroeger was dat zo. Aan de paleizen van de koningen daar kon men wel 30 gangen aan. Maar dacht je dat het gewone volk dit ook kon? Als we het over gastronomie hebben dan hebben we het over iets dat alleen maar voor de rijken bestemd was. Het gewone volk leed maar al te vaak honger op het moment dat zijn koning zich aan de 28e gang ging zetten.
En als we dan praten over de kunst van de gastronomie dan komt er wel een wrange smaak in je mond want de tegenstellingen waren zó groot, dat ze voor ieder normaal mens van nu onaanvaardbaar zijn geworden. Lodewijk XVIII liet in 1815 een geweldige maaltijd opdienen.
Het kenmerkt deze koning. Een slappeling eerste klas, een fat, een koning in naam die nimmer iets gepresteerd heeft. Hij heeft gelukkig niet al te lang geregeerd. Maar hoe stak dit af tegen het bewind van Napoleon. Napoleon heeft nimmer hieraan mee gedaan. Daar had hij geen tijd en geen behoefte voor. Zijn paleis zag hij meestal niet van binnen, hij was er bijna nooit! Hij droeg een eenvoudig uniform zonder pracht en praal. Het kenmerkt de geschiedenis van de gastronomie: Napoleon liet de gastronomie voor wat ze was. Hij had wel iets beters te doen dan zich daarom te bekommeren. Lodewijk XVIII had niets te doen dus vrat hij.
Lodewijk XIII maakte zelf recepten. Maar zijn land werd bestuurd door een kardinaal, hij was een slappeling dus zijn leven was voor de gastronomie.
In de hele geschiedenis van de gastronomie blijkt keer op keer dat het een kunst is voor hen die niets te doen hadden en uit verveling aten. De werkelijk groten hadden wel iets anders aan hun hoofd. Met de kunst van de gastronomie zien we ook de decadentie. Want al leefde men in een periode van opbloei (bijv. De Renaissance) die opbloei was maar schijn. En aan de koningshoven heerste decadentie. En als Lodewijk XVIII zegt dat met het verdwijnen van de gastronomie de oude beschaving verdwijnt, kunnen we daar moeilijk om rouwen. Lekker eten op zijn tijd mag best. En het is zelfs wel eens leuk als moeder eens extra aandacht aan het eten besteedt. En het is ook wel eens leuk om als je in een ander land bent eens heel uitvoerig te gaan eten in een chique gelegenheid.
Maar het leven staat en valt niet met de gastronomie. Belangrijker is dat IEDEREEN in staat is voedzaam en gezond eten te kopen. En dat is gelukkig mogelijk geworden, en daarom kunnen we alleen maar blij zijn dat die « oude beschaving » van Lod. XVIII inderdaad voorbij is.

Lodewijk XV ontvangt Madame de Pompadour met een uitgebreid « etentje ». De geschiedenis vertelt ons niet of ze alles ook hebben kunnen verwerken.

Het gebruik van vuur voor het klaarmaken van voedsel was één der eerste uitvindingen van de gastronomen.

BIJ ONS DOSSIER...

EEN BEETJE GESCHIEDENIS

De eetgewoonten zijn door de eeuwen heen nogal veranderd.

In de prille Oudheid kon men niet anders eten dan rauw vlees en fruit. Want het gebruik van vuur was onbekend. Pas toen men dit gebruik kende kan men zeggen begon de gastronomie. Men begon met het vetmesten van slachtvee, met het planten van groenten enz. De Egyptenaren schijnen de eerste te zijn geweest voor wie de gastronomie een kunst was. Uit overblijfselen hebben we kunnen leren dat zij overvloedig aten en zelfs al een lepel gebruikten. De Perzen maakten er eveneens een kunst van en brachten die over op de Grieken. En de Grieken verfijnden de gastronomie. En deze schone kunst werd dan ook al spoedig bezongen zoals de Grieken alles wat schoon was bezongen. De Romeinen waren primitief toen zij in Griekenland kwamen maar zoals hun godsdienst afgekeken is van de Grieken (Zelfde mythologie alleen met andere

namen) zo ook keken ze de kookkunst en eetgewoontes af van de Grieken.

De gerechten werden ingewikkelder, de schotels werden versierd. En uiteraard werd er steeds meer tijd uitgetrokken voor het eten. De Perzen hadden het gebruik van kruiden overgebracht en zo konden de maaltijden smakelijker gemaakt worden.

Het aantal gangen nam al spoedig toe en men zocht zelfs naar dranken om de eetlust opnieuw op te wekken. Bij feesten was het eten de hoofdschotel en onder het eten werd er dan gedanst en werden de gasten, al etende, aangenaam bezig gehouden.

De Romeinen werden zelfs zo in beslag genomen door hun eetlust, dat bij het binnenvallen van de Barbaren de veldheren eerst moesten afeten. De decadentie was groot geworden en het is aan die decadentie ook te danken dat het machtige Romeinse rijk instortte.

De Hunnen, onder Atilla, aten rauwe wortels. Ze maakten zich niet druk om het eten, namen daar vaak zelfs geen tijd voor en aten al rijdende.

Er volgt nu een grote periode van versobering. Zeker ook mede door de intrede van het Christendom. De kerk kant zich nl. tegen braspartijen.

Eerst in de middeleeuwen kan men weer spreken over « goed » eten. De ridders en kasteelheren begonnen weer interesse te krijgen voor rijkelijk voorziene tafels.

Maar het zou tot in de Renaissance duren eer de situatie van weleer hersteld was. De koningen van Frankrijk, Spanje en Engeland lieten weer als vanouds grote feesten aanrichten waar uitzonderlijke hoeveelheden voedsel en drank verwerkt werden. Het aantal gangen per maaltijd begon weer in de tientallen op te lopen en de koks op de diverse paleizen kregen weer hun handen vol. Eten werd weer een genot, net als oorlog trouwens. Vooral in Frankrijk werd gastronomie een manie. Lodewijk XIII en XIV bemoeiden zich intensief met de edele kunst van het koken. Maar ze hadden toch niets anders te doen. Behalve Lod. XIV die op een gegeven moment toch zijn aandacht moest geven aan de vele oorlogen die hij voerde en bepaald niet altijd met succes.

Een ander belangrijk punt voor de gastronomie was dat in de Renaissance-tijd de eerste grote ontdekkingsreizen gemaakt werden. De Europeanen zwierven over de hele wereld en zo leerde men vele gerechten kennen uit China, India en Japan.

De grote hoofdschotel kwam natuurlijk toen Columbus in 1492 Amerika ontdekte (althans in naam want vast staat wel dat enkele honderden jaren voor hem de Noormannen al in Amerika geweest zijn). Het aantal nieuwe voedsel- en genotmiddelen zorgde voor verrijking van de konigstafels. De aardappel is waarschijnlijk één der allerbelangrijkste voedingsmiddelen geweest die door deze ontdekkingsreizen naar Europa zijn gebracht hoewel het nog 200 jaar zou duren voordat men de aardappel ook ging eten.

Zoals reeds gezegd ging het na de tijd van Napoleon bergafwaarts met de gastronomie. Enkele koningen probeerden nog wel de klok terug te draaien tot vóór de Franse Revolutie maar dit lukte niet meer. Zeker niet na de grote omwenteling in Europa in 1848. Een nieuwe tijd brak aan, een tijd waarin de gastronomie volkomen op de achtergrond raakte. De maatschappij vernieuwde zich, het aantal ontdekkingen werd steeds groter maar vooral steeds ingrijpender. Licht, snelle vervoermiddelen enz. veranderden het beeld van onze samenleving volkomen.

Het duurde tot na de tweede wereldoorlog eer weer van een opgang gesproken kan worden van de gastronomie. Maar dan nog maar in beperkte mate. De gastronomie

wordt tevens nogal teruggedrongen door de medische wetenschappen. Vet eten is gevaarlijk, en vooral door de mode, men wil slank blijven. En ja, slank blijven en toch rijkelijk eten gaat vaak niet samen.

De gastronomie zal blijven, maar ze is naar haar werkelijke proporties teruggedrongen. De vraag die men kan stellen is : « Hebben we eigenlijk iets gehad aan de kunst van de gastronomie ? ». Weet jij het antwoord ?

VOLGENDE WEEK

4 BLADZIJDEN MICHEL VAILLANT : een beslissende bocht ?

4 BLADZIJDEN DE KOENE RIDDER : in duel met de sirocco

4 BLADZIJDEN LUC ORIENT : het raadsel lost zich op

5 BLADZIJDEN RIFIFI !

en Bernard Prince, Robin Hoed, Dommel, Ton, Alex, het 8e hoofdstuk van de Encyclopedie van de Strip, een groots besluit voor Bruno Brazil, Benjamin, Max, de Ontdekkingsreiziger, Roodoog en Blake en Mortimer.

+ 2 VOORAFJES : ARABELLA EN BARELLI

een peperkorreltje uit DE TIBETTON

MICHEL AUDIARD

Scenarioschrijvers voor films zijn meestal voor het grote publiek onbekend. Men kent de acteurs en velen gaan voor hun « lievelingsster » naar de bioscoop. Anderen, een kleinere groep, gaan op de naam van de regisseur af. Maar voor draaiboekschrijvers bestaat alleen in de kleine kring van cinefielen belangstelling. Hun namen staan vaak zelfs niet afgedrukt of in heel kleine lettertjes want het publiek loopt er nu eenmaal niet storm voor.

Michel Audiard echter is één der weinigen in de Franse filmindustrie die het « gemaakt » heeft. Hij behoort tot de prominenten onder de scenarioschrijvers en zijn naam staat wél op de aanplakbiljetten.

Audiard heeft nu zo'n slordige 50 films gemaakt, waarvan niet minder dan 21 met de reus van het Franse filmdoek Jean Gabin. Hun laatste product is weer een typisch voorbeeld van een goede Franse film : « Le Drapeau noir flotte sur la Marmite ». De Belgische lezers zijn al in staat deze film te zien, in augustus 1971 ging hij in Brussel in première. De Nederlandse lezers zullen nog een poosje moeten wachten.

Het is een ietwat dromerige, poëtische film, geworden waarin Jean Gabin de rol van een oude onbegrepen man speelt wiens droomwereldje slechts begrepen wordt door een jong neefje. Het is de verhouding van de oude man en de jonge jongen die de film maakt, een thema dat al meerdere malen met groot succes is bespeeld. Michel Audiard en René Fallet hebben er een menselijke ontroerende film van gemaakt. De dromerige sfeer wordt medebepaald door de muziek van niemand minder dan George Brassens.

Jean Gabin « draagt » de film op zijn gebruikelijke wijze. Maar zeker ook het spel van de jonge Eric Damain overtuigt. Eric Damain is in Frankrijk al lang een ster door zijn TV-serie « Jacqou le Croquant », een serie die helaas nimmer in Nederland is vertoond. Het is zijn eerste grote filmrol maar de toeschouwer kan alleen maar hopen op meer rollen. In Nederland kan men Eric overigens wel op de plaat beluisteren, zijn eerste single is uit : « Alleluia ».

Hoewel al de 21e film van Audiard en Gabin kan men na het zien van deze film alleen maar hopen dat deze samenwerking nog lang in stand gehouden zal kunnen worden. In een filmindustrie waarin geweld en sadisme de boventoon voeren is zo'n film een ware verademing en voor iedereen aan te bevelen.

TIBETTON

MICHEL AUDIARD